

PRIMÁTOR MESTA TREBIŠOV

Číslo: 25

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 14.12.2015

Názov materiálu: Komunitný plán sociálnych služieb 2016 - 2018

Obsah materiálu: - Komunitný plán sociálnych služieb 2016 - 2018
- dôvodová správa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

schvaľuje

Komunitný plán sociálnych služieb 2016 - 2018.

Predkladá: PhDr. Marek Čižmár, primátor

Spracoval: Mgr. Henrieta Demjanová, vedúca oddelenia sociálnych vecí

V Trebišove, dňa 7.12.2015

predkladateľ

MESTO TREBIŠOV

Komunitný plán sociálnych služieb

2016 - 2018

Obsah

Úvod	5
1 Východiská poskytovania sociálnych služieb.....	7
1.1 Národné priority	7
1.2 Právny rámec.....	8
2 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb	11
2.1 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb	11
2.1.1 Mesto Trebišov	11
2.1.2 LUMEN Trebišov	16
2.2 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb	17
2.2.1 OZ Teresa Benedicta.....	17
2.2.2 KOTVA n. o., Trebišov	18
2.2.3 Arcidiecézna charita Košice – Denný stacionár	18
2.2.4 Slovenský červený kríž, Trebišov	18
2.3 Ďalšie organizácie pôsobiace v oblasti sociálnych služieb	21
2.3.1 Únia nevidiacich a slabozrakých	21
2.3.2 Slovenský zväz telesne postihnutých (SZTP)	21
2.3.3 Klub sclerosis multiplex Trebišov	22
2.4 Súčasný stav a potreba sociálnych služieb pre cieľové skupiny	22
2.4.1 Seniori.....	22
2.4.2 Osoby so zdravotným znevýhodnením	23
2.4.3 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	26
2.4.4 Rodina, deti a mládež	26
3 Analýza sociologických a demografických údajov	27
3.1 Základná charakteristika.....	27
3.2 Analýza demografickej situácie a prognóz demografického vývoja.....	27
3.2.1 Stav obyvateľstva	27
3.2.2 Veková štruktúra obyvateľstva mesta Trebišov	28
3.2.3 Národnostné zloženie.....	31
3.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....	32
3.2.5 Nezamestnanosť.....	32
4 SWOT analýza – zhodnotenie súčasného stavu sociálnych služieb v meste.....	36
5 Vízia, ciele, opatrenia a aktivity rozvoja sociálnych služieb	37
5.1 Vízia	37

5.2	Prehľad cieľov a opatrení	37
5.3	Rozpracovanie cieľov a opatrení pre jednotlivé cieľové skupiny	39
5.3.1	Seniori.....	39
5.3.2	Osoby so zdravotným postihnutím	40
5.3.3	Rodina, deti a mládež	42
5.3.4	Osoby ohrozené sociálnym vylúčením	43
5.3.5	Oblasť spoločných cieľov	46
6	Monitorovanie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb	48
	Záver	48
	Prílohy.....	50

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Opatrovateľská služba poskytovaná mestom Trebišov v rokoch 2011 - 2014	12
Tabuľka 2	Sociálna služba v denných centrách poskytovaná mestom Trebišov v rokoch 2011 - 2014	12
Tabuľka 3	Sociálne služby v stredisku osobnej hygieny a práčovne	13
Tabuľka 4	Sociálna služba krízovej intervencie v útulku poskytovaná mestom Trebišov	13
Tabuľka 5	Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	14
Tabuľka 6	Mestská sociálna ubytovňa.....	14
Tabuľka 7	Jednorazové sociálne dávky poskytnuté mestom Trebišov	14
Tabuľka 8	Terénna sociálna práca - počet poskytnutých intervencií.....	15
Tabuľka 9	Rozdelenie seniorov podľa veku a stupňa sledovanej schopnosti	23
Tabuľka 10	Potreba sociálnych služieb na počet obyvateľov.....	23
Tabuľka 11	Peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia	24
Tabuľka 12	Peňažný príspevok na opatrovanie.....	25
Tabuľka 13	Poskytovatelia sociálnych služieb pre seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením v Trebišove	25
Tabuľka 14	Návrh doporučených noriem vybavenosti sociálnymi službami pre seniorov a zdravotne postihnutých občanov.....	26
Tabuľka 15	Vývoj počtu obyvateľov	28
Tabuľka 16	Veková štruktúra obyvateľov.....	29
Tabuľka 17	Starnutie populácie.....	30
Tabuľka 18	Prirodzený prírastok obyvateľstva.....	30
Tabuľka 19	Zmeny v stave obyvateľstva vychádzajúce z priestorového pohybu.....	31
Tabuľka 20	Sobášnosť a rozvodovosť.....	31
Tabuľka 21	Národnostné zloženie obyvateľstva v meste Trebišov, okrese Trebišov, v KSK a SR	32
Tabuľka 22	Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Trebišov a v okrese Trebišov a evidovaná miera nezamestnanosti v okrese Trebišov	33
Tabuľka 23	Prehľad o poskytovaní dávok v hmotnej núdzi.....	34
Tabuľka 24	Vybrané ukazovatele sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v okrese Trebišov	35

Zoznam grafov

Graf 1	Financovanie projektu Terénna sociálna práca	15
Graf 2	Prognóza vývoja počtu seniorov a detí.....	28
Graf 3	Veková pyramída	29
Graf 4	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....	32
Graf 5	Veková štruktúra respondentov.....	53
Graf 6	Pohlavie respondentov.....	54
Graf 7	Sociálne postavenie respondentov	54
Graf 8	Využívanie sociálnej služby.....	55
Graf 9	Využívanie sociálnych služieb respondentmi	55
Graf 10	Spokojnosť so sociálnymi službami	56
Graf 11	Sociálne služby krízovej intervencie	57
Graf 12	Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.....	57
Graf 13	Sociálne služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím.....	58
Graf 14	Služby s využitím telekomunikačných technológií	58
Graf 15	Ďalšie sociálne služby	59
Graf 16	Záujem o formu sociálnej služby	59
Graf 17	Potreba pozornosti pre jednotlivé sociálne skupiny	60
Graf 18	informovanosť o sociálnych službách.....	60
Graf 19	Zdroj informácií o sociálnych službách	60

Úvod

„Sociálne služby sú súčasťou verejných politík, v ktorých sa jednoznačne presadzuje ľudsko-právny rozmer a orientácia na potreby a preferencie ich prijímateľov a prijímateľiek. Občania v dôsledku ich nepriaznivej sociálnej situácie odkázaní na verejné, osobitne sociálne služby, si majú právo uplatňovať svoje práva na slobodný a nezávislý život s podporou spoločnosti a nediskriminačnom princípe.“ (Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020)

Sociálne služby sú v súčasnosti poskytované širokej skupine občanov – seniorom, občanom so zdravotným postihnutím, občanom v ťažkých životných situáciách. Pre mnohých sú alebo môžu byť významnou oporou v rôznych životných situáciách. Predstavujú možnosť, ako naplniť niektoré potreby alebo pomôcť ľuďom, ktorí si ich z nejakého dôvodu nemôžu alebo nevedia zabezpečiť sami.

Rešpektovaním zásad európskeho spoločenstva je snaha dosiahnuť tri ciele v oblasti sociálnych služieb:

- dostupnosť (druhovú, časovú, ekonomickú, fyzickú, informačnú),
- kvalita (súhrn vlastností a charakteristík služby, ktoré súvisia s ich schopnosťou uspokojiť známe, resp. predpokladané potreby používateľa),
- udržateľnosť.

Pri plánovaní sociálnych služieb v meste Trebišov bola použitá metóda komunitného plánovania. Je to metóda, prostredníctvom ktorej je možné plánovať sociálne služby na úrovni obcí a mikroregiónov tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín občanov a boli v súlade s miestnymi špecifikami. Umožňuje riešiť zložité úlohy a problémy, ktoré sa týkajú mnohých ľudí a ktoré majú priamy dopad na ich životy. Pritom sa kladie dôraz na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka - objednávateľa, poskytovateľa, užívateľa – ale aj ďalšia verejnosť,
- na dialóg a vyjednanie,
- na dosiahnutie výsledku, ktorý je prijateľný a podporovaný väčšinou účastníkov.

Zadávatelmi (objednávateľmi sociálnych služieb sú na Slovensku obce. Zákon im ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spravujú. Obec je garantom realizácie výstupov komunitného plánovania. Je dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovala svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby.

Poskytovateľom sociálnej služby môže byť fyzická osoba, podnikateľský subjekt, nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Zákon o sociálnych službách rozoznáva verejných (obec, VÚC) a neverejných poskytovateľov. Pri komunitnom plánovaní majú rovnaké postavenie, to zn. že ich ciele a zámery majú rovnakú váhu. Zapojenie sa do procesu komunitného plánovania im dáva možnosť nielen podieľať sa na utváraní systému sociálnych služieb, ale aj získať

informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb, či nadviazať nové kontakty a spoluprácu.

Prijímateľ (užívateľ) sociálnych služieb je občan v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorému sú sociálne služby určené. Ich zapájanie do komunitného plánovania umožňuje získanie informácií o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných sociálnych služieb.

Verejnosť predstavujú všetci, ktorým sociálne služby nie sú ľahostajné a majú záujem prispieť k vytvoreniu plánu, prípadne jeho realizácii.

Komunitný plán sociálnych služieb je výsledkom porovnania potrieb užívateľov a potrieb a možností poskytovateľov v súlade s ekonomickými možnosťami mesta, demografickým vývojom a prioritami sociálnej politiky kraja a štátu.

1 Východiská poskytovania sociálnych služieb

Slovenská republika ako členský štát Európskej únie si do istej miery riadi sociálnu politiku samostatne, musí ale spĺňať základné kritériá, ktoré sú vytýčené Sociálnou chartou Rady Európy. Obsahuje minimálne sociálne práva, ktoré musia členské štáty Rady Európy (všetky sú zároveň členmi EÚ) implementovať do svojej legislatívy. Okrem iných je to aj právo na sociálne služby.

Právo na poskytovanie sociálnych služieb zabezpečuje v Slovenskej republike Ústava Slovenskej republiky, ktorá v článku 39 ods. 1 a 2 zaručuje, že občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa a každý, kto je v hmotnej núdzi, má právo na takú pomoc, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie základných životných podmienok.

1.1 Národné priority

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 (ďalej len „Národné priority“) predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v oblasti sociálnych služieb. Reagujú na aktuálne výzvy sociálnej pomoci, ku ktorým patrí predovšetkým rozvoj rôznorodých služieb starostlivosti na komunitnej úrovni.

Národné priority vychádzajú z potrieb identifikovaných v národnom i európskom kontexte, s dôrazom na dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb a ich dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v SR v rokoch 2015 – 2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

1.2 Právny rámec

Podľa zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) upravuje právne vzťahy a podmienky poskytovania sociálnych služieb, ktorých cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za nepriaznivú sociálnu situáciu považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopností sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, pre spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- c) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- d) pre dovŕšenie dôchodkového veku,
- e) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- g) zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

Fyzická osoba má podľa zákona o sociálnych službách právo na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti. Fyzická osoba má tiež právo na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby podľa druhu na:

- a) sociálne služby krízovej intervencie:
  - nocľaháreň
  - útulok
  - domov na polceste
  - nízkoprahové denné centrum
  - zariadenie núdzového bývania
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,

- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
  - zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
  - nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- zariadenie podporovaného bývania
  - zariadenie pre seniorov
  - zariadenie opatrovateľskej služby
  - rehabilitačné stredisko
  - domov sociálnych služieb
  - špecializované zariadenie
  - denný stacionár
  - opatrovateľská služba
  - prepravná služba
  - sprievodcovská a predčitateľská služba
  - tlmočnícka služba
  - sprostredkovanie tlmočnickej služby
  - požičiavanie pomôcok
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií
- monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
  - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
- e) podporné služby
- odľahčovacia služba
  - pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
  - denné centrum
  - integračné centrum
  - jedáleň
  - práčovňa
  - stredisko osobnej hygieny

Sociálna služby sa poskytujú ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou (telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií) podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Do pôsobnosti obce patria tieto druhy sociálnych služieb:

- a) sociálne služby krízovej intervencie:
- nocľaháreň
  - nízkoprahové denné centrum

- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
  - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
  - nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
  - zariadenie pre seniorov
  - zariadenie opatrovateľskej služby
  - denný stacionár
  - opatrovateľská služba
  - prepravná služba
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií
  - monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
  - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
- e) podporné služby
  - odľahčovacia služba
  - denné centrum
  - jedáleň
  - práčovňa
  - stredisko osobnej hygieny

Obec môže zriaďovať a zabezpečovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnej služby. § 80 zákona o sociálnych službách vymedzuje obci tieto kompetencie a úlohy:

- vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb,
- utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- poskytuje, alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb,
- poskytuje sociálne poradenstvo
- uzatvára zmluvu o:
  - poskytovaní sociálnej služby,
  - poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

- o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby.

V zmysle ustanovenia § 82 ods.1 zákona o sociálnych službách obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov. V súvislosti s tým a v súlade s ustanovením § 83 ods.1 zákona o sociálnych službách obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi ako aj prijímateľmi sociálnych služieb v jej územnom obvode.

Komunitný plán vychádza najmä z o zákona o sociálnych službách, no pri jeho tvorbe a následnej aplikácii v praxi nie je možné vylúčiť súvisiace právne predpisy v oblasti sociálnej starostlivosti o občanov. Ide najmä o zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Internými predpismi pre oblasť sociálnych vecí a služieb sú všeobecne záväzné nariadenia mesta – VZN č. 134/2015 o sociálnych službách, VZN č. 137/2005 o poskytovaní jednorazových sociálnych dávok.

2 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

V meste Trebišov pôsobí v sociálnej oblasti viacero subjektov verejnej správy, podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií. Existencia kvalitne vybudovanej siete sociálnych zariadení a podpora činnosti subjektov zameraných na rôzne sociálne skupiny je predpokladom pre skvalitnenie života občanov. Prehľad poskytovateľov sociálnych služieb je uvedený v prílohe 1.

2.1 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb

2.1.1 Mesto Trebišov

Mesto Trebišov prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí a v súlade so Všeobecne záväzným nariadením o sociálnych službách č. 134/2014 v znení neskorších predpisov:

- rozhoduje o odkázanosti fyzickej na sociálnu službu,
- poskytuje
  - domácu opatrovateľskú službu vrátane spôsobu určenia a výšky úhrady za poskytovanie domácej opatrovateľskej služby,
  - sociálnu službu v dennom centre,
  - sociálne služby v stredisku osobnej hygieny a práčovne,
  - sociálnu službu krízovej intervencie v útulku,

- sociálnu službu s použitím telekomunikačných technológií – monitorovanie a signalizácia potreby pomoci – „Elektronický strážca seniorov“.

2.1.1.1 Domáca opatrovateľská služba

Domáca opatrovateľská služba je terénna forma sociálnej služby, ktorá je poskytovaná fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácnosti. Podmienkou jej poskytovania je rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu. Zahŕňa pomoc klientovi pri nevyhnutných základných potrebách (pomoc pri osobnej hygiene, dohľad, podaj jedla, liekov, kúpanie, nákup, bežné upratovanie, príprava jedla, sprievod na úrady alebo na lekárske vyšetrenie,...). S poskytovanou opatrovateľskou službou podľa potrieb klienta sa odstráni sociálna núdza klienta len v nevyhnutnej miere a núti ho udržiavať si čo najvyššiu mieru sebaobsluhy. Taktiež umožňuje príbuzným klientov zotrvať v pracovnom pomere, čím nie je ohrozený ich sociálny štandard ani osobné a osobnostné potreby. Služba nezahŕňa zdravotnícke výkony.

Mesto poskytuje službu na základe zmluvy uzatvorenej medzi mestom a fyzickou osobou – prijímateľom sociálnej služby. Poskytovaná je za úhradu.

Tabuľka 1 Opatrovateľská služba poskytovaná mestom Trebišov v rokoch 2011 - 2014

rok	počet opatrovateliek	opatrované osoby	financovanie v €		
			z rozpočtu mesta	úhrada klientov	spolu
2011	38	50	138 655,81	20 616,10	159 271,91
2012	35	39	136 525,14	33 461,98	169 987,12
2013	34	38	115 501,83	47 052,68	162 554,51
2014	31	36	120 746,06	49 134,62	169 880,68

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.2 Sociálna služba v dennom centre

Táto služba patrí k podporným sociálnym službám. Poskytuje sa ambulantnou formou počas dňa fyzickej osobe s trvalým pobytom na území mesta Trebišov, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom. V dennom centre sa poskytuje najmä sociálne poradenstvo a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Tabuľka 2 Sociálna služba v denných centrách poskytovaná mestom Trebišov v rokoch 2011 - 2014

	počet denných centier	počet členov denných centier	počet zorganizovaných podujatí pre DC	financovanie v €
2011	5	488	89	3583,16
2012	5	354	115	4851,77
2013	5	344	78	4020,87
2014	6	337	72	6376,81

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.3 Sociálne služby v stredisku osobnej hygieny a práčovne

V stredisku osobnej hygieny mesto utvára podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe s trvalým pobytom na území mesta, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek. V práčovni sú pre uvedenú skupinu občanov vytvorené podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Služba je poskytovaná za úhradu.

Tabuľka 3 Sociálne služby v stredisku osobnej hygieny a práčovne

	Stredisko osobnej hygieny a práčovňa	
	počet klientov	financovanie v €
2011	767	7 894,74
2012	867	21 208,07
2013	957	9 070,56
2014	1052	8 366,12

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.4 Sociálna služba krízovej intervencie v útulku

Sociálna služba krízovej intervencie v útulku sa poskytuje fyzickej osobe s trvalým pobytom na území mesta, ktorá je v nepriaznivej sociálnej situácii, nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať. V mestskom útulku sa poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, nevyhnutné ošatenie a obuv. Vytvorené sú podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy alebo potravín, na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a záujmovú činnosť. Služba je poskytovaná za úhradu a podmienok stanovených VZN 134/2014 o sociálnych službách.

Tabuľka 4 Sociálna služba krízovej intervencie v útulku poskytovaná mestom Trebišov

	počet klientov	financovanie v €			
		dotácia MPSVaR	z rozpočtu mesta	úhrada od klientov	spolu
2011	x		x		
2012	x		x		
2013	x		x		
2014	15	21 600,00	5 972,68	13 257,80	40 830,48

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.5 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií – monitorovanie a signalizácia potreby – „Elektronický strážca seniorov.“

Sociálna služba je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má trvalý pobyt na území mesta Trebišov, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav na základe potvrdenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, s cieľom zabrániť vzniku sociálnej krízovej situácie alebo zabezpečenia jej riešenia. Vykonáva sa prostredníctvom signalizačného alebo

audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu. Signalizačné alebo audiovizuálne zariadenie sa poskytuje bezodplatne formou pôžičky.

Tabuľka 5 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

	počet klientov
2011	-
2012	14
2013	11
2014	-

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.6 Ďalšie sociálne služby

2.1.1.6.1 Mestská sociálna ubytovňa

Mesto Trebišov zriadilo od 1. apríla 2014 Mestskú sociálnu ubytovňu, Dopravná 2107/1, 075 01 Trebišov pre fyzické osoby s trvalým pobytom na území mesta Trebišov, ktorí nemajú zabezpečené bývanie, alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať.

Tabuľka 6 Mestská sociálna ubytovňa

	počet klientov
2011	---
2012	---
2013	---
2014	9

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.6.2 Poskytovanie jednorazových sociálnych dávok a sociálnej výpomoci rodinám a deťom
Podľa zákona 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 135/2015 sú dávky poskytované sociálne odkázaným občanom mesta Trebišov, alebo občanom mesta, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi najmä na úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie, základné vybavenie domácnosti, zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrované dieťa a na mimoriadne liečebné náklady. Jednorazová sociálna dávka sa môže poskytnúť spravidla jedenkrát do roka. Členom domácnosti, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, je možné poskytnúť jednorazovú sociálnu výpomoc. Sociálne dávky a výpomoc sú poskytované s cieľom zabezpečiť zmiernenie negatívnych dôsledkov na občanov v sociálnej núdzi a fungujúci rodinný systém. Jednorazová dávka v hmotnej núdzi je financovaná z rozpočtu obce.

Tabuľka 7 Jednorazové sociálne dávky poskytnuté mestom Trebišov

	počet klientov	vyplatená suma
2011	96	3129,0 €
2012	13	255,9 €
2013	11	3422 €
2014	9	3655,6 €

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.1.6.3 Terénna sociálna práca

Terénna sociálna práca je zameraná na sociálne vylúčených a inak ohrozených občanov. Je vykonávaná v prostredí klienta (v byte, komunite). Terénna sociálna práca je vykonávaná predovšetkým pre klientov, pre ktorých sú štandardné programy zamerané na poskytovanie služieb starostlivosti a zvyšovanie zamestnanosti málo dostupné, resp. účinné vzhľadom na ich špecifické potreby, najmä na vysokú mieru sociálneho vylúčenia, sociálnu depriváciu, izoláciu a vysokú mieru výskytu sociálnej patológie v komunitách, v ktorých žijú.

Mesto Trebišov začalo s realizáciou národného projektu Terénna sociálna práca v obciach v roku 2012 prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja, podporovaného v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Projekt končí 31.10.2015. V súčasnosti mesto Trebišov zamestnáva 3 terénnych sociálnych pracovníkov a 3 asistentov terénnych sociálnych pracovníkov.

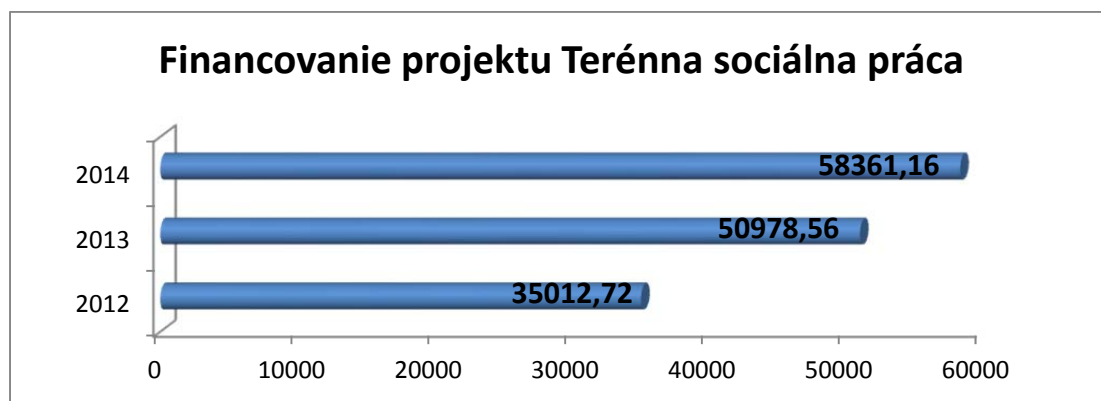
Projekt je zameraný na zvýšenie kultúrnej a vzdelanostnej úrovne rómskej komunity v jej prirodzenom prostredí a na pomoc pri riešení ich nepriaznivej sociálnej situácie. Pracovníci sú nápomocní rómskym občanom pri vybavovaní úradných záležitostí, výchovne pôsobia predovšetkým na mladé rodiny s deťmi, mapujú segregovanú lokalitu. Spolupracujú s ÚPSVaR v Trebišove pri vybavovaní DHN a pri sociálnoprávnej ochrane maloletých detí, s NsP v Trebišove pri zvýšení zdravotnej starostlivosti o maloleté deti, pri umiestňovaní detí do zdravotníckych a sociálnych zariadení.

Tabuľka 8 Terénna sociálna práca - počet poskytnutých intervencií

	Poskytnuté intervencie za jednotlivé mesiace roka												financovanie	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 181,16
2012	250	222	264	253	212	256	301	263	320	331	445	248	3 365,00	
2013	417	335	356	354	394	322	434	393	421	685	481	304	4 896,00	
2014	336	440	433	346	367	429	516	348	437	431	353	397	4 833,00	

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

Financovanie projektu realizuje Fond sociálneho rozvoja a je v plnej miere financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu bez nutnosti spolufinancovania zo strany mesta .

Graf 1 Financovanie projektu Terénna sociálna práca

Zdroj údajov: MsÚ Trebišov

2.1.2 LUMEN Trebišov

LUMEN Trebišov je rozpočtová organizácia poskytujúca sociálne služby. Jej zriaďovateľom je Košický samosprávny kraj.

Ubytovanie je v dvojlôžkových a jednolôžkových izbách. Klient má k dispozícii posteľ, nočný stolík, poličku, skriňu, stôl, stoličky a umývadlo. Kúpeľne a toalety sú spoločné pre klientov jedného oddelenia.

Klientom je poskytovaná celodenná strava v priestoroch jedálne. Telesne postihnutí muži majú vyhradené priestory na stravovanie v jedálni na 1. poschodí pavilónu D. Ťažko chorým a imobilným klientom je strava podávaná na lôžku.

Klienti majú možnosť venovať sa vlastnej záujmovej činnosti. K dispozícii je knižnica a spoločenské miestnosti s televíznym prijímačom. Kultúrna činnosť pozostáva predovšetkým z kultúrnych programov, ktoré pripravujú deti z materských, základných a stredných škôl z Trebišova a blízkeho okolia. Obľúbené sú vystúpenia folklórnych súborov, ale aj tanečné zábavy, športové dni, jednodňové výlety, brigády pri skrášľovaní areálu spojené s opekačkou, či varením gulášu. Pozornosť je venovaná aj duchovnej činnosti klientov. Vo vstupných častiach zariadenia je kaplnka (zrekonštruovaná a rozšírená v roku 2004).

LUMEN Trebišov je kombinované zariadenie.

V časti Zariadenie pre seniorov sa poskytujú sociálne služby fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V časti Domov sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III. Podľa uvedenej prílohy.

V časti špecializované zariadenie sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, achizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

V časti zariadenia LUMEN Trebišov sú pričlenené zariadenia bez vlastnej právnej subjektivity:

- nocľaháreň Trebišov,
- krízové stredisko,
- domov sociálnych služieb.

Nocľaháreň má kapacitu 18 klientov. K dispozícii je po jednej 3, 4, 5 a 6-lôžkovej izbe, kuchynský kútik na prípravu stravy, spoločenská miestnosť s televízorom a sociálne

zariadenie so sprchou. Klientovi je poskytnutá posteľná bielizeň, jej pravidelná výmena a pranie. Poplatok za ubytovanie je 0,47 – 0,91 € na jeden deň.

Krízové stredisko je prvkontaktným a preventívnym zariadením sociálnych služieb s kapacitou 8 miest, ktoré bolo zriadené za účelom eliminovania akútneho ohrozenia zdravia, života a riadnej výchovy maloletého. Svoju činnosť vykonáva celoročne pobytovou formou (24 hodín denne). Zabezpečuje liečebno-výchovné, nápravné a preventívne programy pre deti a mládež do 18 rokov, ktoré by mali predchádzať nariadeniu ústavnej výchovy. Poskytovaná je tiež psychologická starostlivosť, pomoc pri príprave na vyučovanie, výchova, špeciálne poradenstvo. Zabezpečené je celodenné stravovanie, zdravotná starostlivosť, osobné vybavenie.

Domov sociálnych služieb pre deti poskytuje dieťaťu, ktoré je odkázané na pomoc inej fyzickej osoby alebo dieťaťu, ktoré je nevidiace alebo prakticky nevidiace, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, stravovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, osobné vybavenie. Zabezpečuje pracovnú terapiu a záujmovú činnosť a utvára podmienky na vzdelávanie a úschovu cenných vecí. Starostlivosť sa poskytuje dieťaťu od 3 rokov veku do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo do skončenia vzdelania za osobitných podmienok a v prípade ďalšej prípravy na povolanie do skončenia tejto prípravy, najdlhšie do 25 rokov veku, v odôvodnených prípadoch aj dlhšie. Kapacita zariadenia je 4 miesta.

Krízové stredisko a Domov sociálnych služieb sa nachádza v rodinnom dome s bezbariérovým prístupom. Klienti Krízového strediska sú ubytovaní v dvoch spálňach (chlapčenskej a dievčenskej), v ktorých sa nachádzajú poschodové postele s úložným priestorom a skrine na uloženie osobných vecí. K dispozícii majú herňu s TV, učebňu, jedáleň, miestnosť pre batohy, WC, kúpeľňu s vaňou a sprchovacím kútom. Vonkajšie plochy sú oplotené a zatrávnené, nachádzajú sa na nich hracie plochy pre deti.

2.2 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

2.2.1 OZ Teresa Benedicta

OZ Teresa Benedicta, Nám. Jána Pavla II č. 6073/7, Michalovce prevádzkuje šesť charitných domov, z toho dva sú v Trebišove - Charitný dom Jozefa Machalu a Charitný dom Imricha Halása (zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS))

Charitný dom Jozefa Machalu je kombinované zariadenie.

V časti zariadenie podporovaného bývania poskytuje ubytovanie zdravotne postihnutým občanom. Kapacita je 17. Domov sociálnych služieb má kapacitu 19 klientov a je určené pre zdravotne postihnutých občanov.

Charitný dom Imricha Halása je zariadenie opatrovateľskej služby s kapacitou 30. Určené je pre seniorov a zdravotne postihnutých občanov.

Priestor v zariadeniach je členený na izby klientov, sociálne zariadenia a spoločenské priestory. Štandardnou výbavou každej izby je posteľ, nočný stolík, kreslo, stôl, stolička, skriňa. Izby sú 1, 2, alebo 3-posteľové. V zariadeniach je poskytované ubytovanie, stravovanie a obslužné činnosti (dohľad).

2.2.2 KOTVA n. o., Trebišov

je zariadenie núdzového bývania – bezpečný ženský dom rodinného typu pre občanov v krízovej situácii s kapacitou 20. Nachádza sa v rodinnom dvojpodlažnom dome s piatimi izbami pre rodiny (po jednej 2, 3, 4, 5, 6-lôžkovej). Základné vybavenie izby tvorí posteľ, skriňa, písací stôl, stolička, stolová lampa, polička, hodiny, odpadkový kôš. V spoločnej kuchyni je kuchynská linka s vybavením (každá rodina má pridelenú skrinku), kombinovaný sporák, mikrovlná rúra, 2 chladničky (každá rodina má pridelený priestor), jedáľenský stôl a stoličky. V spoločenskej miestnosti je obývacia stena, 2 rohové gaučové sedačky, taburetky, stôl, stoličky, televízor, knihy, hračky, spoločenské hry, hifi –veža. Na každom poschodí sa nachádza WC a kúpeľňa. K dispozícii je práčovňa, žehliareň a sušiareň bielizne a šatstva a sklad zeleniny.

2.2.3 Arcidiecézna charita Košice – Denný stacionár

Arcidiecézna charita Košice je oficiálnou charitatívnou organizáciou katolíckej cirkvi na Slovensku. V Trebišove prevádzkuje Denný stacionár. Je to zariadenie s kapacitou 25 klientov, s ambulantnou formou poskytovania sociálnych služieb – služba je poskytovaná určitý čas počas dňa. Denný stacionár je určený seniorom. Vytvára podmienky na činnosťnú terapiu, počas ktorej zapája fyzickú osobu do tvorivých činností, pomáha rozvíjať motorické, kognitívne, komunikačné, sociálne a osobnostné kompetencie. Zabezpečuje záujmovú činnosť formou čítania, počúvania hudby, prechádzok, hrania spoločenských hier a iných aktivít.

Klienti majú k dispozícii spoločenskú miestnosť, jedáleň, oddychovú miestnosť a WC. Podľa potreby je zabezpečený prívod a odvoz klientov domov.

2.2.4 Slovenský červený kríž, Trebišov

V zmysle Zákona 448/2008 o sociálnych službách prevádzkuje SČK tieto sociálne služby:

- Zariadenie opatrovateľskej služby „Prameň nádeje“, ul. Hviezdoslavova 3203/1, Trebišov
Kapacita 30 osôb (1. poschodie)
- Špecializované zariadenie „Prameň nádeje“, ul. Hviezdoslavova 3203/1, Trebišov
Kapacita 12 osôb (prízemie)
- Špecializované zariadenie „Maják“, ul. Konečná 1794/5, Trebišov
Kapacita 10 osôb
- Zariadenie núdzového bývania – Krízové stredisko pre ženy a deti na ktorých je páchané domáce násilie
- Denný stacionár SČK, ul. Konečná Trebišov, ktorý je v prevádzke od roku 2015

- Vývarovňu SČK, na ul. Hviezdoslavovej v Trebišove, kde je poskytovaná strava pre dôchodcov v meste + obyvateľov jednotlivých sociálnych zariadení SČK.

Všetky zariadenia sú bezbariérové, budované na báze rodinného typu, s cieľom predĺžiť jeseň života tým, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby.

2.2.4.1 Zariadenie opatrovateľskej služby a špecializované zariadenie

Zariadenie bolo kompletne zrekonštruované a splňuje podmienky a európske normy. Izby sú 1, 2, a trojposteľové. Každá izba má potrebné vybavenie podľa noriem + WC a sprchu. Poskytujeme služby pobytovou formou, celoročne na neurčitý čas.

V zariadení je zabezpečená opatrovateľská a ošetrovateľská starostlivosť. S každým klientom sa pracuje na základe individuálneho plánu, ktorý zahŕňa druh obmedzenia u jednotlivých klientov. Na základe toho sú zvolené konkrétne terapie (arteterapia, muzikoterapia, biblioterapia a pod.) Mimo týchto terapií sa týždenne organizujú rôzne akcie pre klientov. S kultúrnym programom prichádzajú členovia miestnych spolkov SČK, folklórne súbory, deti materských a základných škôl, aby ich obveselili a aspoň na chvíľku zabudli na svoje problémy. Mimo toho organizujeme Valentínsku zábavu, krepľovú zábavu, úctu k starším a pod.

V zariadení opatrovateľskej služby a špecializovaných zariadeniach sa poskytuje:

- pomoc osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby
- sociálne poradenstvo
- sociálna rehabilitácia
- ubytovanie
- stravovanie
- upratovanie, pranie a žehlenie posteľnej bielizne a šatstva
- osobné vybavenie
- dohľad

Zabezpečuje sa:

- pracovná terapia
- záujmová činnosť
- kultúrna činnosť

Utvárajú sa podmienky na:

- úschovu cenných vecí

V každom zariadení je zároveň zabezpečená rehabilitácia.

Zariadenia pravidelne navštevuje lekár, psychiater, psychológ s cieľom dlhšie udržať starého človeka v dobrom zdravotnom stave, bez stresov, nervozity, ale hlavne ako si majú voľiť prístup k ostatným klientom. Veľkým problémom je adaptácia v zariadeniach a práve tento problém im pomáhajú zmierňovať hore uvedení lekári.

Pre klientov je zabezpečená strava 5 krát denne.

V zariadeniach naši klienti majú nádej a istotu, že čas strávený medzi pracovníkmi SČK nie je zbytočný. Starostlivosť im poskytujeme s láskou, úsmevom, ktorý im mnohokrát chýbal aj vo vlastnej rodine.

2.2.4.2 Zariadenie núdzového bývania

Je vlastne účelové zariadenie, kde sa poskytuje sociálna služba. Do zariadenia núdzového bývania sa dostávajú väčšinou osoby, ktoré v poslednej dobe žili v úplnej izolácii od okolitého sveta, nakoľko sa cítili bezmocní a nepotrební. O to väčšia trauma je skutočnosť, kde do zariadenia prichádza matka s deťmi, ktorá v takomto riešení vidí mnohokrát poslednú šancu na vyriešenie svojej situácie.

V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba:

- osobe, na ktorej je páchané násilie,
- osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi,
- osamelej tehotnej žene a rodičovi, alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie,
- osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek alebo ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie, alebo nemôže z vážnych dôvodov užívať bývanie.

Udalosti, ktoré osoby prežívajú, sa dajú veľmi ťažko popísať, nakoľko sú veľmi hlboké a traumatizujúce. Zraňuje ich mnohokrát nezáujem okolia, alebo nerešpektovanie násilia. Žena – matka, bojac sa o svoje deti a o seba, väčšinou nemá odvahu zverejniť násilie. „Keďže týranie má najčastejšie podobu domáceho násilia, obeť strácajú istotu osobnej bezpečnosti práve na miestach, kde sa väčšina ľudí cíti najmenej ohrozená.“

V zariadení núdzového bývania sa poskytuje:

- ubytovanie na určitý čas,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

Utvárajú sa podmienky na:

- prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
- pranie, žehlenie a údržbu šatstva a bielizne,
- záujmovú činnosť
- pracovnú terapiu

Základným a prvoradým cieľom pomoci a podpory má byť bezpečie klientky a jej detí, a to v ich prirodzenom prostredí, v zariadení poskytujúcom služby. Pod bezpečím chápeme aj

vnútorný pocit bezpečia, ktorý by im mal vrátiť moc nad svojimi životmi. V záujme bezpečia klientok je nevyhnutné, aby zariadenia poskytujúce podporné služby pre týrané ženy a ich deti, mali utajenú adresu a poskytovali anonymitu. Väčšinou sa k tomu prikladá význam, keď je potrebné chrániť život a zdravie osoby, na ktorej je páchané násilie.

V Zariadení núdzového bývania pracujú sociálne pracovníčky, psychiater a psychológ.

2.3 Ďalšie organizácie pôsobiace v oblasti sociálnych služieb

2.3.1 Únia nevidiacich a slabozrakých

je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí. Naším poslaním je poskytovanie sociálnych služieb, obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia.

Svojim klientom poskytujeme terénne služby. To znamená, že klient nemusí cestovať za potrebnou pomocou, aby sa naučil chodiť s bielou palicou, čítať a písať Braillovo písmo či uvariť si doma obed a upratať bez pomoci iných. Odborní pracovníci klienta navštívia doma, kde spolu preberú zvládanie základných každodenných činností. Pomôžu klientovi tiež s výberom vhodnej kompenzačnej pomôcky.

Základná organizácia ÚNSS č. 38 Trebišov realizuje tieto kurzy:

- kurz orientácie v domácom a menej známom prostredí,
- kurz sebaobsluhy – základné hygienické úkony, stolovanie bez cudzej pomoci,
- kurz správneho a účelového používania zdravotníckych pomôcok, elektroniky založenej na hlasovom výstupe,
- kurz sebaobhajoby, ovládanie predpisov, hlavne tých, ktoré zabezpečujú ich nároky na nevyhnutné zdravotné pomôcky.

Pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí je zabezpečená prostredníctvom terénnej sociálnej pracovníčky.

Základná organizácia pripravuje pre zrakovo postihnutých občanov aj kultúrno-spoločenské akcie ako sú prehliadka v speve a umeleckom prednese, turnaje v dáme a šachu, stretnutia, na ktorých členovia prezentujú svoje vlastné literárne diela. Pripravuje tiež akcie, na ktorých si členovia rozvíjajú remeselné zručnosti.

2.3.2 Slovenský zväz telesne postihnutých (SZTP)

SZTP je občianske združenie, ktoré telesne postihnutým občanom poskytuje sociálne poradenstvo a sociálnu rehabilitáciu. Podieľa sa na odstraňovaní architektonických bariér a starostlivosť o telesne postihnuté deti a mládež. Poskytuje informácie, ovplyvňuje výrobu ortopedických a protetických pomôcok. Pripravuje pre telesne postihnutých občanov kultúrno-spoločenské aktivity. Pomáha osobám s telesným postihnutím pri riešení a naplňaní ich sociálnych, ekonomických, psychických a spoločenských potrieb a záujmov.

Členom SZTP sa môže stať občan s telesným postihnutím a ťažkým telesným postihnutím, rodič s telesne postihnutého dieťaťa, rodinný príslušník, priateľ a priaznivec telesne postihnutých.

2.3.3 Klub sclerosis multiplex Trebišov

Klub sclerosis multiplex Trebišov vznikol v decembri 2008. Je to občianske združenie, ktoré poskytuje osobám s diagnózou sclerosis multiplex podporu a povzbudenie. Pomáha im vzdorovať chorobe a zmierniť utrpenie zvlášť mladých pacientov, ktorí už bojujú nevládu a sú odkázaní na pomoc iných /rodinných príslušníkov, rehabilitačných pracovníkov a opatrovateľov/. Povzbudzuje ľudí, ktorých táto spoločná choroba tisícich tvári vylúčila z aktívneho života, aby sa nevzdávali. Pripravuje pre svojich členov kultúrno-spoločenské aktivity, rehabilitačné pobyty, poskytuje sociálne poradenstvo.

Združuje zdravotne postihnutých občanov s uvedenou diagnózou, ich rodinných príslušníkov a priateľov.

Činnosť združenia sa riadi heslom: Pomôž bližnému pri prekonávaní ťažkostí a zmierňovaní zdravotných a sociálnych dôsledkov ochorenia s úsmevom. Človek žije vtedy, ak pomáha inému. Keď si na tom už zle, pomôž tomu, kto je na tom ešte horšie.

2.4 Súčasný stav a potreba sociálnych služieb pre cieľové skupiny

2.4.1 Seniori

Demografický vývoj v spoločnosti je spojený so starnutím populácie - s nárastom počtu seniorov. Táto cieľová skupina je ohrozená sociálnou exklúziou a izoláciou a každá nepriaznivá sociálna situácia je pre nich bez pomoci často ťažko riešiteľná. Jedná sa o skupinu občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu a pomoc komunity prostredníctvom sociálnych služieb, keďže túto pomoc a podporu nemôžu získať iným štandardným spôsobom (od rodiny).

Z hľadiska početnosti ide o sociálnu kategóriu, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu. Pre účely tejto analýzy považujeme za seniorov poberateľov starobného dôchodku starších ako 65 rokov.

Medzi hlavné ciele pre túto skupinu obyvateľov patrí udržanie a rozvoj súčasných sociálnych služieb. Prioritne so zameraním na terénne a ambulantné formy. Rovnako dôležitým cieľom je aj podpora aktivít pre seniorov, vzdelávacie a kultúrno-spoločenské aktivity.

Rozdeliť túto skupinu je možné podľa veku a stupňa schopnosti sebaobsluhy.

Tabuľka 9 Rozdelenie seniorov podľa veku a stupňa sledovanej schopnosti

stupeň sledovanej schopnosti	60 - 64 rokov	65 - 69 rokov	70 - 74 rokov	75 - 79 rokov	80 - 84 rokov	85 a viac rokov
osobnú hygienu si zabezpečuje celkom sám	1265	728	459	292	161	94
potrebuje dohľad alebo občasnú pomoc pri kúpaní, sprchovaní, starostlivosti o vlasy, nohy, nechty	79	88	71	82	94	55
potrebuje pomoc pri umývaní, obliekaní, vyzliekaní	24	17	12	12	28	18
celú osobnú hygienu mu musí zaisťovať druhá osoba	12	11	4	8	6	6

Zdroj údajov: Socioklub

Vzhľadom na neexistenciu slovenských noratívov vybavenosti sociálnymi službami, využili sme pri určení potreby sociálnych služieb manuál, ktorý vypracoval kolektív autorov Socioklubu: „Metodika socio-demografickej analýzy vybavenosti územných celkov službami sociálnej starostlivosti“ (Obce, města, regiony a sociální služby, Praha, 1997).

Tabuľka 10 Potreba sociálnych služieb na počet obyvateľov

	2010	
	na 1000 osôb 65 ⁺	na počet obyvateľov 65 ⁺ v Trebišove
vybavenosť počtom miest pre seniorov spolu	53	194
z toho:		
v zariadeniach pre seniorov	26	95
v zariadeniach penziónového typu	9	33
v zariadeniach opatrovateľskej služby	18	66
počet osôb, ktorým je poskytovaná opatrovateľská služba	75	275

Zdroj údajov: Socioklub

2.4.2 Osoby so zdravotným znevýhodnením

Zdravotné znevýhodnenie je významnou skutočnosťou, ktorá ovplyvňuje život človeka. Okrem fyzických a psychických ťažkostí často prináša aj sociálny handicap, pretože bráni človeku vykonávať niektoré aktivity, žiť bežným spôsobom života a v konečnom dôsledku môže viesť až k sociálnej izolácii. Pri spracovaní tejto analýzy bolo veľkým problémom získať údaje, z ktorých by bolo možné určiť potrebu sociálnych služieb. Preto aj v tejto cieľovej skupine boli použité noratívy Socioklubu (noratívy prevalencie jednotlivých typov postihnutí sú veľmi podobné pre populáciu strednej Európy).

Do skupiny osôb so zdravotným postihnutím zaraďujeme:

- osoby s telesným postihnutím,

- osoby so zmyslovým postihnutím,
- osoby s mentálnym postihnutím,
- osoby s civilizačným, interným ochorením,
- osoby s duševným ochorením,
- osoby s kombinovaným postihnutím.

Cieľom sociálnych služieb poskytovaných občanom so zdravotným postihnutím je dosiahnuť čo možno najvyšší stupeň ich sociálnej integrácie a samostatnosti, umožniť im zostať rovnocenným členom spoločnosti, žiť nezávisle, byť v kontakte s ostatnými ľuďmi a žiť v prirodzenom sociálnom prostredí.

Dôležité postavenie vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím má ÚPSVaR. Prostredníctvom neho sú občanom poskytované peňažné príspevky na kompenzáciu sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia. Cieľom poskytovania kompenzácie je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby so zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti.

Tabuľka 11 Peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Mesto Trebišov	2011		2012		2013		2014	
	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	212	47 305,28	219	51 794,84	230	54 853,31	230	57 547,56
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygiena alebo opotrebovanie	334	61 273,28	351	66 679,90	359	70 531,53	345	68 705,04
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	336	114 319,80	345	120 668,85	355	125 482,23	351	123 028,62
PP na kúpu pomôcky	7	6 441,31	9	13 762,28	9	12 864,43	3	4 847,70
PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia	3	21 728,81	2	20 451,60	5	36 864,60	2	15 071,40
PP na úpravu osobného motorového vozidla	1	4 651,98	0	0	0	0	0	0
PP na úpravu bytu	21	62 698,38	7	23 323,08	8	23 353,33	2	6 844,38
PP na úpravu rodinného domu	7	23 914,95	5	20 856,97	7	18 541,37	2	5 601,03
PP na osobnú asistenciu	13	64 362,81	14	71 017,75	15	82 142,02	16	85 509,94
PP na opravu pomôcky	1	202,35	1	165,30	1	596,96	3	276,60
PP na kúpu osobného motorového vozidla	7	46 471,53	6	38 539,31	5	34 853,64	2	13 277,58
PP na prepravu	3	3 395,95	3	3 455,72	3	3 513,00	3	2 464,04
Spolu	674	456 766,43	698	430 715,60	705	463 596,42	692	383 173,89

Zdroj údajov: ÚPSVaR Trebišov

Tabuľka 12 Peňažný príspevok na opatrovanie

Mesto Trebišov	Počet opatrovaných	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)
2011	284	285	427 954,08
2012	297	300	473 326,20
2013	307	305	514 592,06
2014	298	299	487 061,05

Zdroj údajov: ÚPSVaR Trebišov

Keďže sociálne služby pre seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím majú veľa spoločného – úzko spolu súvisia – uvádzame v jednej tabuľke prehľad poskytovateľov týchto služieb a rovnako v jednej tabuľke návrh doporučených noriem vybavenosti sociálnymi službami pre obidve cieľové skupiny.

Tabuľka 13 Poskytovatelia sociálnych služieb pre seniorov a osoby so zdravotným znevýhodnením v Trebišove

	poskytovatelia	cieľové skupiny
zariadenie podporovaného bývania	OZ Teresa Benedicta	zdravotne postihnutí občania
zariadenie pre seniorov	LUMEN Trebišov	seniori
zariadenie opatrovateľskej služby	OZ Teresa Benedicta	seniori a zdravotne postihnutí občania
	SČK	zdravotne postihnutí občania
domov sociálnych služieb	LUMEN Trebišov	fyzická osoba, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej V, alebo fyzická osoba nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III
	LUMEN Trebišov	dieťa, ktoré je odkázané na pomoc inej fyzickej osoby alebo dieťa, ktoré je nevidiace alebo prakticky nevidiace
	OZ Teresa Benedicta	zdravotne postihnutí občania
špecializované zariadenie	SČK	fyzická osoba, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS, organický psychosyndróm ťažkého stupňa
	LUMEN Trebišov	
denný stacionár	ADCH Košice	seniori
	SČK	seniori
opatrovateľská služba	mesto Trebišov	seniori

	OZ Teresa Benedicta	seniori, zdravotne postihnutí občania
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	mesto Trebišov	seniori
denné centrum	mesto Trebišov	seniori
jedáleň	SČK	seniori

Tabuľka 14 Návrh doporučených noratívov vybavenosti sociálnymi službami pre seniorov a zdravotne postihnutých občanov

	2010	
	na 10 000 osôb	na počet obyvateľov v Trebišove
vybavenosť počtom miest pre seniorov spolu	72	176
z toho:		
v zariadeniach pre seniorov	35	86
v zariadeniach penziónového typu	12,5	31
v zariadeniach opatrovateľskej služby	24,5	60
počet osôb, ktorým je poskytovaná opatrovateľská služba	100	245
počet miest pre zdravotne postihnuté dospelé osoby	11	27
počet miest pre zdravotne postihnuté deti a mládež	13	32

Zdroj údajov: Socioklub

2.4.3 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Táto skupina je tvorená osobami, ktoré sa dostali do zlej životnej situácie a väčšinou ju nedokážu bez cudzej pomoci riešiť. Osoby môžu byť ohrozené sociálnym vylúčením často z dôvodu nezamestnanosti. Pričom príčiny nezamestnanosti je treba hľadať hlavne v nízkej úrovni dosiahnutého vzdelania, nízkej motivácii k rekvalifikácii a k profesijnej mobilite. Niektorí ľudia sa do ťažkých životných situácií dostávajú vlastným pričinením (životným prístupom, názormi, správaním), iní pre nevšímavosť okolia, či neprijateľné chovanie svojich rodín či partnerov. Do tejto skupiny sa zaradzujú predovšetkým ženy s malými deťmi, príslušníci rómskej menšiny, osoby do 25 rokov, osoby nad 50 rokov, osoby so zdravotným postihnutím, osoby závislé na návykových látkach, alebo vracajúce sa z výkonu trestu.

Podobne ako v ostatných cieľových skupinách aj pre túto skupinu obyvateľov medzi ciele patrí udržanie a rozvoj zavedených sociálnych služieb.

2.4.4 Rodina, deti a mládež

Rodina je rozvíjajúca sa inštitúcia, ktorá je ovplyvňovaná sociálno-ekonomickými a demografickými trendmi a faktormi prebiehajúcimi v spoločnosti.

Znižovanie pôrodnosti, starnutie populácie a rast migrácie sú tri spoločné demografické trendy, ktoré najsilnejšie ovplyvňujú počet a zloženie obyvateľstva. Zmeny je možné pozorovať aj v rodinnom správaní – pokles sobášnosti, rast rozvodovosti, nárast počtu detí

narodených mimo manželstva a ďalšie, ktoré sa prejavujú v zmenách v typoch rodín, ako i v štruktúre domácností. Vzrástol aj počet faktických manželstiev - spolužitie „druh a družka“. Rýchlejšie rástol počet hospodáriacich domácností vytvorených z dvoch a viac rodín. Tento vývoj je do istej miery aj dôsledkom vynútenej medzigeneračnej solidarity rodičov s rodinami svojich detí, spôsobenej nedostatkom cenovo prístupných bytov na založenie samostatnej domácnosti.

Deti a mládež, ktoré sú ohrozené sociálno-patologickými javmi, alebo už sa u nich prejavuje nevhodné správanie, ovplyvňuje hlavne zlý životný štýl ich rodičov – spojený napr. s alkoholizmom, agresívnym správaním, nestálosťou partnerských vzťahov. Ale aj u fungujúcich rodín, keď sú napr. obidvaja rodičia pracovne zaťažení tak, že nemajú čas na pravidelnú kontrolu trávenia voľného času svojich detí, môže nastať situácia, keď si ich deti začnú osvojovať nevhodné návyky a vzory správania od rôznych asociálne pôsobiacich rovesníckych skupín.

3 Analýza sociologických a demografických údajov

V nasledujúcej časti je uvedená analýza sociálnej problematiky – popis súčasného stavu, najväčších problémov, možných riešení a zvolených stratégií v sociálnej oblasti. Tak ako na každú oblasť života mesta, tak aj na sociálnu oblasť vplývajú vonkajšie faktory- sociologické (demografické zmeny, zmeny v životnom štýle, oslabovanie tradičných ľudských hodnôt, oslabovanie rodiny), technologické (inovácie, informatizácia spoločnosti), ekonomické (decentralizácia verejnej správy, makroekonomický vývoj spoločnosti) a politické faktory.

3.1 Základná charakteristika

Kraj:	Košický kraj
Okres:	Trebišov
Počet obyvateľov:	23 523
Rozloha mesta:	62,50 km ²
Poloha mesta:	zemepisná šírka - 48°39', zemepisná dĺžka 21°43'
Nadmorská výška:	109 m

Trebišov leží v juhozápadnej časti Východoslovenskej nížiny, na pravom brehu rieky Ondavy. Je súčasťou Košického samosprávneho kraja a centrom južného Zemplína..

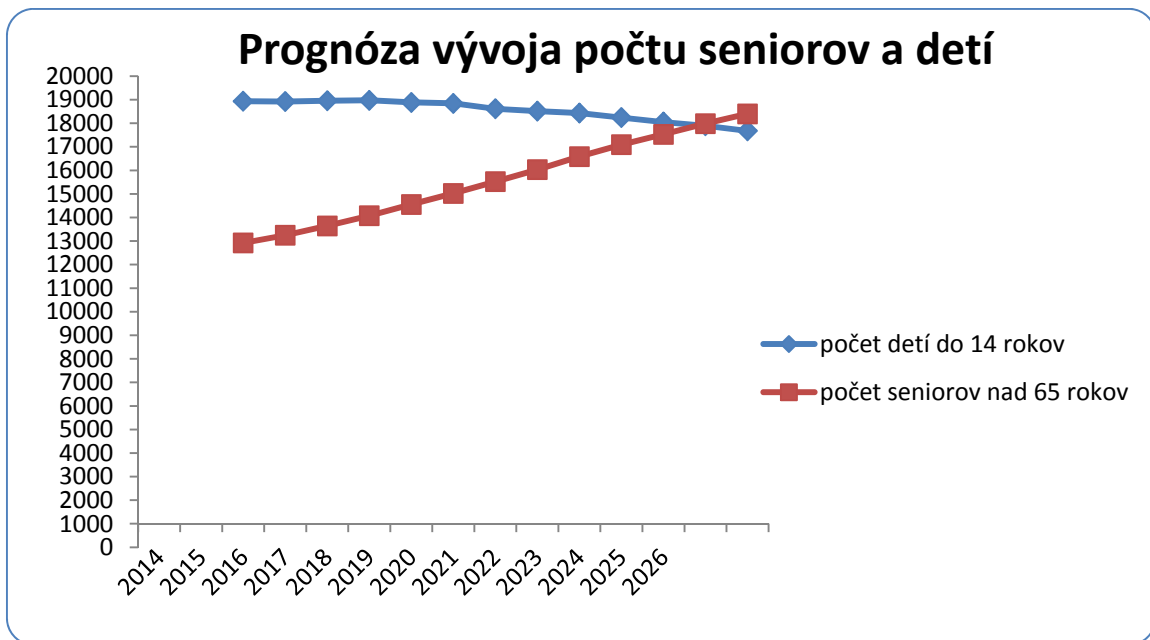
3.2 Analýza demografickej situácie a prognóz demografického vývoja

3.2.1 Stav obyvateľstva

Zrýchľujúci sa proces starnutia obyvateľstva je najzávažnejším dôsledkom súčasného demografického vývoja. Podľa prognózy priemerný vek obyvateľstva v Trebišove presiahne už v roku 2015 hodnotu 38 rokov a do roku 2025 sa priblíži k hodnote 41 rokov. Za obdobie

2015 – 2025 sa podľa odhadu priemerný vek zvýši o 2,3 roku. Kým k 31. 12. 2014 pripadlo na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov 73 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, odhaduje sa, že od roku 2025 budú prevažovať na Slovensku seniori nad detskou zložkou obyvateľstva.

Graf 2 Prognóza vývoja počtu seniorov a detí

Zdroj údajov: Vlastné spracovanie podľa údajov Prognostického ústavu SAV

Proces starnutia obyvateľstva je výzvou aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb, pretože predpokladá aj stále zvyšujúci sa dopyt po sociálnych službách a ich kvalitnom poskytovaní. Nepriaznivý vývoj vo vekovej štruktúre obyvateľstva na Slovensku, ako aj narušovanie sociálnych vzťahov v rámci rodiny, vyvíja tlak na sociálny systém na národnej úrovni a zvyšuje potrebu rozširovania rôznych foriem sociálnej pomoci na úrovni samospráv. To so sebou prináša riziko zvyšovania verejných výdavkov a potrebu zriadenia zariadení sociálnych služieb, ktoré budú schopné pokryť dopyt zo strany občanov.

K 31. decembru 2014 žilo v Trebišove 24 500 obyvateľov, 11 948 mužov a 12 552 žien. Počet obyvateľov Trebišova v rokoch 2005 až 2013 stúpajúcu tendenciu. V roku 2014 došlo k miernemu poklesu.

Tabuľka 15 Vývoj počtu obyvateľov

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
muži	11228	11285	11273	11286	11360	11415	11929	11952	11943	11948
ženy	11924	12003	12032	12070	12100	12106	12543	12565	12579	12552
spolu	23152	23288	23305	23356	23460	23521	24472	24517	24522	24500

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

3.2.2 Veková štruktúra obyvateľstva mesta Trebišov

Podiel osôb v poproduktívnom veku (65 a viac rokov) sa od roku 2005 až do roku 2014 zvyšoval. Podiel osôb v produktívnom veku sa zvyšoval do roku 2011, kedy dosiahol hodnotu

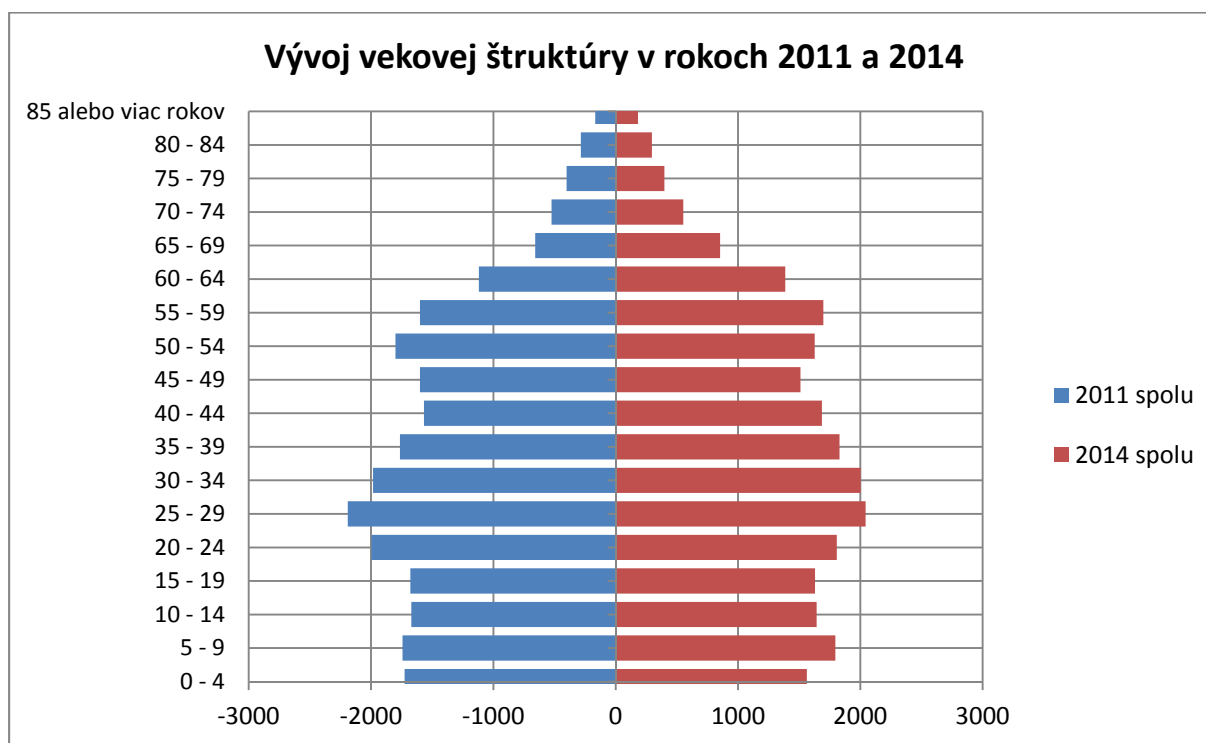
70,68 %. V ďalších rokoch sa znižoval až na hodnotu 70,28 % v roku 2014. Od roku 2011 sa znižoval aj podiel osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov).

Tabuľka 16 Veková štruktúra obyvateľov

veková skupina	rok									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	počet obyvateľov									
0 - 14	4827	4800	4793	4762	4768	4812	5138	5107	5033	5000
15 - 64	16500	16635	16669	16740	16800	16812	17298	17308	17285	17218
65 ⁺	1825	1853	1843	1854	1892	1897	2036	2102	2204	2282
	23152	23288	23305	23356	23460	23521	24472	24517	24522	24500
	štruktúra v %									
0 - 14	19,72	19,61	19,59	19,46	19,48	19,66	21,00	20,83	20,52	20,41
15 - 64	67,42	67,98	68,11	68,40	68,65	68,70	70,68	70,60	70,49	70,28
65 ⁺	7,46	7,57	7,53	7,58	7,73	7,75	8,32	8,57	8,99	9,31

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

Graf 3 Veková pyramída

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

V tabuľke 17 sú ukazovatele, ktoré umožňujú sledovať starnutie populácie. Priemerný vek sa od roku 2011 zvyšoval. Pre porovnanie, na Slovensku bol v roku 2014 priemerný vek obyvateľov 39,9 roka, u žien to bolo 41,4 roka a u mužov 38,2 roka. Zvyšoval sa aj index

starnutia a v roku 2014 dosiahol v našom meste hodnotu 69,94, čo znamená, že na 100 detí vo veku 0 – 14 rokov pripadlo takmer 70 obyvateľov vo veku 65⁺.

Mediánový vek, t. j. vek rozdeľujúci populáciu na dve rovnako početné časti sa zvýšil od roku 2011 o viac ako o 1 rok.

Index ekonomického zaťaženia produktívneho obyvateľstva (15 – 64 rokov) sa v roku 2014 zvýšil na hodnotu 42,63 %, čo znamená, že na 100 obyvateľov v produktívnom veku pripadá takmer 43 obyvateľov v neproduktívnom veku (0 – 14 rokov a 65⁺).

Tabuľka 17 Starnutie populácie

ukazovateľ	pohlavie	rok			
		2011	2012	2013	2014
priemerný vek	muži	35,45	35,68	35,96	36,24
	ženy	39,13	39,39	39,76	40
	spolu	37,34	37,58	37,91	38,17
mediánový vek	muži	34	34,3	34,7	35,2
	ženy	37,5	37,9	38,4	38,8
	spolu	35,7	36	36,5	36,9
index starnutia	muži	41,5	42,8	44,15	46,42
	ženy	86,41	88,51	92,98	95,32
	spolu	63,26	64,89	67,67	69,94
index ekonomického zaťaženia					
	spolu	42,2	42,14	42,14	42,63

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

Počet živonarodených detí sa od roku 2005 znižoval. V roku 2014 v porovnaní s rokom 2005 bol počet živonarodených detí o 91 nižší, v porovnaní s rokom 2010 to bolo o 68 menej. Naopak počet úmrtí sa od roku 2005 zvyšoval, s výnimkou roku 2009. Za obdobie rokov 2005 až 2014 došlo k výraznému poklesu prirodzeného prírastku obyvateľstva v meste Trebišov.

Tabuľka 18 Prirodzený prírastok obyvateľstva

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
živonarodení	384	361	336	341	359	361	349	311	247	293
zomretí	196	224	211	216	189	198	201	202	187	233
prirodzený prírastok obyvateľstva	188	137	125	125	170	163	148	109	87	60

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

Okrem zmien v stave obyvateľstva, vychádzajúcich z procesu prirodzenej reprodukcie, to znamená v dôsledku výmeny generácií narodených a zomretých sú dôležitým údajom zmeny v stave obyvateľstva, vychádzajúce z priestorového pohybu, pri ktorom dochádza k zmene trvalého (obvyklého) pobytu obyvateľa. Jedným z najčastejších dôvodov pre zmenu trvalého bydliska je sťahovanie sa za prácou. V roku 2014 je prvýkrát za sledované obdobie od roku

2005 celkový prírastok obyvateľstva vyjadrený záporným číslom, čo znamená, že úbytok obyvateľstva je vyšší ako prírastok.

Tabuľka 19 Zmeny v stave obyvateľstva vychádzajúce z priestorového pohybu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
pristáhaní na trvalý pobyt	349	384	294	288	265	299	272	291	274	289
pristáhaní na 1000 obyvateľov na trvalý pobyt	15,121	16,542	12,609	12,347	11,34	12,739	11,152	11,894	11,17	11,797
vystáhaní z trvalého pobytu	319	385	402	362	331	401	300	355	356	371
vystáhaní na 1000 obyvateľov z trvalého pobytu	13,821	16,586	17,241	15,52	14,165	17,085	12,3	14,509	14,513	15,145
hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (promile)	9,445	5,859	0,729	2,186	4,451	2,599	4,92	1,839	0,204	-0,898
migračné saldo	30	-1	-108	-74	-66	-102	-28	-64	-82	-82
celkový prírastok obyvateľstva	218	136	17	51	104	61	120	45	5	-22

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

Počet sobášov bol v roku 2014 najnižší za obdobie od roku 2005. Zároveň hrubá miera sobášnosti je najnižšia za sledované obdobie. Naopak hrubá miera rozvodovosti je jedna z najvyšších za obdobie od roku 2005. Na 1000 obyvateľov pripadli 4 sobáše, 3 rozvody.

Tabuľka 20 Sobášnosť a rozvodovosť

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
sobáše	109	114	122	125	113	98	98	120	115	95
hrubá miera sobášnosti (promile)	4,722	4,911	5,232	5,359	4,836	4,175	4,018	4,905	4,688	3,878
rozvody	51	58	62	64	68	64	48	58	59	63
hrubá miera rozvodovosti (promile)	2,21	2,499	2,659	2,744	2,91	2,727	1,968	2,371	2,405	2,572

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR

3.2.3 Národnostné zloženie

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 je zastúpenie občanov slovenskej národnosti v meste na úrovni Košického kraja. Rómska národnosť tvorí v meste 12,62 %, čo je takmer 3-krát viac ako v Košickom kraji 6,5-krát viac ako v Slovenskej republike.

Tabuľka 21 Národnostné zloženie obyvateľstva v meste Trebišov, okrese Trebišov, v KSK a SR

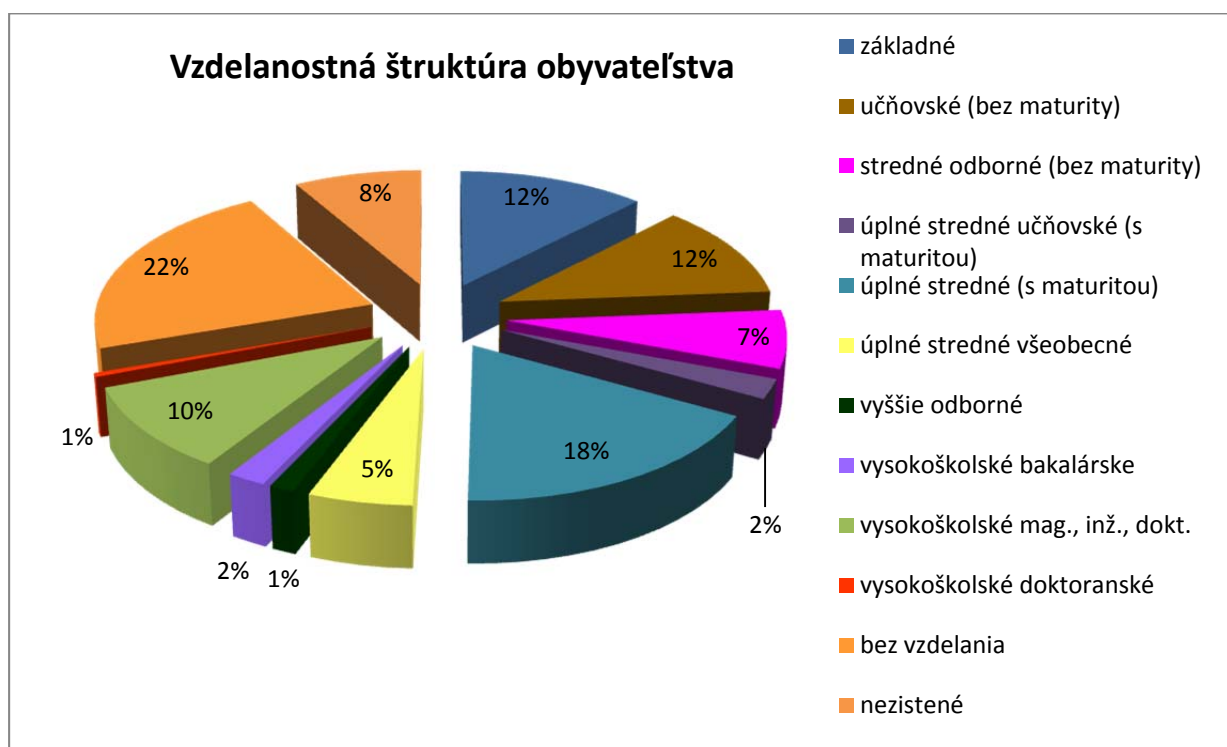
	Percentuálne zastúpenie najpočetnejších národností					
	slovenská	rómska	maďarská	česká	rusínska	ukrajinská
Mesto Trebišov	71,31%	12,62%	1,20%	0,35%	0,23%	0,18%
Okres Trebišov	59,91%	6,23%	26,53%	0,28%	0,13%	0,12%
Košický kraj	73,27%	4,61%	9,44%	0,40%	0,39%	0,21%
Slovenská republika	80,65%	1,96%	8,49%	0,56%	0,62%	0,14%

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, SODB 2011

3.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najpočetnejšiu skupinu tvoria občania bez vzdelania (22 %). Základné vzdelanie má 12 % obyvateľov.

Graf 4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

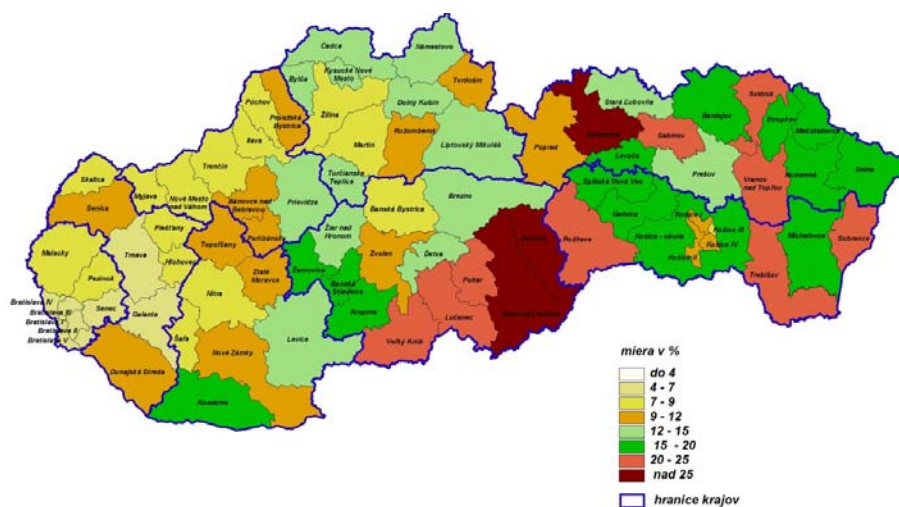

Zdroj údajov: Štatistický úrad SR, SODB 2011

3.2.5 Nezamestnanosť

Jedným z najzávažnejších spoločenských a ekonomických javov je vysoká miera nezamestnanosti. Medzi jednotlivými krajinami a okresmi sú značné rozdiely. Pre ilustráciu uvádzame mapku s mierou nezamestnanosti k 31. 12. 2014.

Obr. 1 Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.12.2014

Zdroj údajov: ÚPSVaR

K najviac znevýhodneným skupinám na trhu práce patria mladiství, občania so zdravotným postihnutím, osoby bez kvalifikácie alebo s nízkou úrovňou kvalifikácie, príslušníci rómskej komunity.

Za obdobie rokov 2010 až 2014 bola najvyššia miera nezamestnanosti v okrese Trebišov v roku 2011. Naopak najnižšia bola v roku 2014.

Tabuľka 22 Počet uchádzačov o zamestnanie v meste Trebišov a v okrese Trebišov a evidovaná miera nezamestnanosti v okrese Trebišov

Obdobie	Počet UoZ		Miera nezamestnanosti (%)	
	mesto	okres	mesto	okres
2010	2 021	13 308	-	24,42
2011	2 219	13 920	-	26,88
2012	2 289	13 867	-	26,85
2013	2 054	12 916	-	22,40
2014	1 898	12 078	-	20,01

Zdroj údajov: ÚPSVaR, Trebišov

V júli 2015 bola evidovaná miera nezamestnanosti 19,96 %, čo je najnižšia hodnota za sledované obdobie od roku 2010.

S počtom uchádzačov o zamestnanie, resp. s evidovanou mierou nezamestnanosti súvisí aj poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi.

Pomoc v hmotnej núdzi je

- dávka v hmotnej núdzi,

- ochranný príspevok,
- aktivačný príspevok,
- príspevok na nezaopatrené dieťa,
- príspevok na bývanie.

Právne vzťahy pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tento zákon upravuje aj právne vzťahy pri poskytovaní:

- osobitného príspevku ,
- jednorazovej dávky v hmotnej núdzi .

Pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a sú financované zo štátneho rozpočtu.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi poskytuje mestský úrad a financuje sa z rozpočtu miesta.

V roku 2011 bolo v meste za sledované obdobie podaných najviac žiadostí a najvyšší bol aj počet poberateľov.

Tabuľka 23 Prehľad o poskytovaní dávok v hmotnej núdzi

	Počet podaných žiadostí DHN (dátum podania v príslušnom období)	Počet poberateľov	Počet spoločne posudzovaných osôb (vrátane poberateľa)	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)
2010	456	1 422	3 472	1 422	1 648 990,73
2011	497	1 434	3 453	1 434	1 690 557,05
2012	477	1 428	3 328	1 428	1 760 620,27
2013	495	1 427	3 319	1 427	1 670 845,70
2014	416	1 342	3 165	1 342	1 511 166,36

Zdroj údajov: ÚPSVaR, Trebišov

Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela je zameraná na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaní porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých osôb a na zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov.

Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie:

- ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru,
- výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,
- náhradného prostredia dieťaťu, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a

plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Tabuľka 24 Vybrané ukazovatele sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v okrese Trebišov

Počty v okrese Trebišov v roku	Počet prípadov pre ktoré sa vykonávali opatrenia SPODaSK		Počet maloletých detí, ktoré zanedbávali školskú dochádzku
	Počet detí	Počet plnoletých	
2010	1 881	244	24
2011	1 793	230	59
2012	1 699	186	66
2013	1 592	173	129
2014	1 646	134	70

Zdroj údajov: ÚPSVaR, Trebišov

4 SWOT analýza – zhodnotenie súčasného stavu sociálnych služieb v meste

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>záujem mesta o skvalitňovanie sociálnych služieb, koncepčný prístup mesta k riešeniu problematiky sociálnych služieb, odborné personálne zabezpečenie sociálnej oblasti na úrovni mesta, úspešné niekoľkoročné realizovanie projektu „Terénna sociálna práca“, aktívny prístup seniorov k životu, existencia a činnosť združení občanov so zdravotným postihnutím, spolupráca s ÚPSVaR v Trebišove, poskytovanie sociálnych dávok z rozpočtu mesta, poskytovanie sociálnej pomoci primátorom a zástupcom primátora,</p>	<p>chýbajúce chránené dielne a pracoviská, sociálne podniky, chýbajúce bezbariérové prístupy do objektov niektorých verejných inštitúcií, nedostatočná kapacita mestského útulku a nocľahárne, nízka ponuka nájomných bytov, nízky počet terénnych sociálnych pracovníkov a asistentov terénnych sociálnych pracovníkov, nezriadené komunitné centrum, chýbajúce sociálne byty,</p>
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p>zameranie opatrení podľa potrieb prijímateľov, podpora informovanosti o sociálnych službách, podpora angažovanosti seniorov v denných centrách, možnosť čerpať finančné prostriedky z fondov Európskej únie, sociálno-psychologické tréningy pre pracovníčky oddelenia sociálnych vecí, spolupráca mesta s poskytovateľmi sociálnych služieb, spolupráca poskytovateľov sociálnych služieb navzájom, využívanie dobrovoľníctva v oblasti poskytovania sociálnych služieb, práca s verejnosťou s cieľom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií,</p>	<p>nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie a rozvoj sociálnych služieb, zvyšovanie nezamestnanosti a počtu uchádzačov o zamestnanie, starnutie obyvateľstva, nepriaznivá demografická situácia, migrácia obyvateľov za prácou do iných miest a do zahraničia, zlá sociálna a ekonomická situácia rodín, ľahostajnosť mladých ľudí k veciam verejným, rast počtu občanov odkázaných na sociálnu službu, ukončenie projektu „Terénna sociálna práca“, zvyšovanie počtu obyvateľov z marginalizovaných skupín, nedostatok údajov o počte a štruktúre ľudí z marginalizovaných skupín, nedostatočná aktivita ľudí odkázaných na pomoc iných,</p>

5 Vízia, ciele, opatrenia a aktivity rozvoja sociálnych služieb

Určenie cieľov a priorít v sociálnej oblasti je veľmi náročnou úlohou. Je potrebné zosúladiť potreby prijímateľov sociálnych služieb, snahu poskytovateľov ponúknuť všetky potrebné služby a možnosťami (kapacitnými a v neposlednom rade finančnými) objednávateľa.

5.1 Vízia

Mesto Trebišov má vybudovanú komplexnú sieť sociálnych služieb

- vychádzajúcu z potrieb občanov,
- dostupnú pre jednotlivé sociálne skupiny,
- dlhodobo udržateľnú,
- so zabezpečením
  - informovanosti o sociálnych službách,
  - spolupráce subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb,
  - pravidelného monitorovania a vyhodnocovania poskytovaných sociálnych služieb.

5.2 Prehľad cieľov a opatrení

Trendy rozvoja sociálnych služieb:

- V súlade s deinštitucionalizáciou sociálnych služieb sa dáva dôraz na rozvoj terénnych služieb, zameranie sa na rozvoj starostlivosti o občanov v ich domácom prostredí.
- Sociálna práca sa zameriava na aktivity, ktoré zabezpečujú občanovi sociálnu nezávislosť, to znamená podpora sociálneho poradenstva, prevencie, komunitných centier.

1. Seniori	
Cieľ	Opatrenia
1.1. Podpora a rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb	1.1.1.Zabezpečenie dostatočnej kapacity opatrovateľskej služby s ohľadom na potreby seniorov
	1.1.2.Zabezpečenie monitorovania a signalizácie potreby pomoci
	1.1.3.Podpora fungovania denných centier
1.2. Podpora a rozvoj aktivít pre seniorov	1.2.1.Organizovanie kultúrnych, vzdelávacích a spoločenských programov pre seniorov

2. Osoby so zdravotným postihnutím	
Cieľ	Opatrenia
2.1. Podpora a rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb	2.1.1.Podpora fungovania denných stacionárov
	2.1.2.Zabezpečenie odľahčovacej služby

2.2. Podpora a rozvoj aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím	2.2.1.Podpora chránených dielní a pracovísk
	2.2.2.Bezbariérové mesto
	2.2.3.Voľnočasové aktivity

3. Rodiny, deti a mládež

Cieľ	Opatrenia
3.1. Vytvorenie priaznivých podmienok pre rodiny	3.1.1.Systém včasného podchytenia problémových rodín
	3.1.2.Vytvorenie dotačného programu na pomoc talentovaným deťom zo sociálne slabých rodín a deťom so zdravotným znevýhodnením
	3.1.3.Podpora organizácií vytvárajúcich ponuku voľnočasových aktivít pre deti

4. Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Cieľ	Opatrenia
4.1. Podpora a rozvoj sociálnych služieb	4.1.1.Podpora a rozvoj terénnej sociálnej práce
	4.1.2.Podpora a rozvoj útulku a mestskej sociálnej ubytovne
	4.1.3.Podpora a rozvoj komunitných centier
	4.1.4.Podpora zvyšovania zamestnanosti prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce
	4.1.5.Sociálna práca s rodičmi detí z marginalizovaných rómskych komunit
	4.1.6.Zvýšenie kvality bývania v rómskej osade

5. Oblasť spoločných cieľov

Cieľ	Opatrenia
5.1. Udržať, rozvíjať a skvalitňovať sociálne služby v meste	5.1.1. Zachovať súčasné typy sociálnych služieb
	5.1.2.Vytvoriť v meste sociálny podnik
	5.1.3.Monitoring sociálnych potrieb občanov
5.2. Informovanosť a spolupráca v oblasti sociálnych služieb	5.2.1.Každý rok usporiadať akciu, na ktorej budú poskytovatelia prezentovať sociálne služby (Deň sociálnych služieb)
	5.2.2.Zlepšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách
	5.2.3.Spracovať Katalóg sociálnych služieb
	5.2.4.Podporovať činnosť organizácií, ktoré pomáhajú ľuďom v ťažkej životnej situácii

5.3 Rozpracovanie cieľov a opatrení pre jednotlivé cieľové skupiny

5.3.1 Seniori

Cieľ	1.1. Podpora a rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb
Popis a zdôvodnenie cieľa	Cieľom je poskytnúť seniorom také sociálne služby, ktoré podporujú ich aktívny život, umožňujú im čo najdlhšie zotrvať vo svojom prirodzenom prostredí. Poskytujú im kontakt so spoločenským prostredím, rozvíjajú ich fyzické, sociálne a duševné schopnosti.
Opatrenie 1.1.1	Zabezpečenie dostatočnej kapacity opatrovateľskej služby s ohľadom na potreby seniorov
Charakteristika opatrenia	Opatrovateľská služba je pre občanov najvhodnejším a najšetrnejším riešením v prípade, že sa stanú závislí na pomoci iných osôb a nutnú starostlivosť nezvládnu v plnom rozsahu rodinní príslušníci.
Predpokladané dopady	Umožnenie zotrvania prijímateľa vo svojom domove a zachovanie si súkromia Prepojenie sociálnej služby so starostlivosťou rodiny Udržanie sociálnych väzieb Zaistenie základných potrieb prijímateľov služieb
Finančné zdroje	Mesto Trebišov, úhrada od prijímateľov sociálnej služby
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet seniorov využívajúcich opatrovateľskú službu
Opatrenie 1.1.2	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie potreby pomoci
Charakteristika opatrenia	Problémom seniorov, ako aj iných skupín obyvateľstva, je strach z osamelosti a hlavne strach z toho, že v prípade nepriaznivej zdravotnej situácie sa nebudú môcť dovoliť akejkoľvek pomoci. Táto situácia je stiesňujúca nielen pre samotného občana, ale aj pre jeho rodinných príslušníkov, ktorí z objektívnych dôvodov mu nevedia zabezpečovať každodennú pomoc a dohľad. V záujme pomoci svojim občanom v tejto oblasti, mesto Trebišov chce opätovne poskytovať monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci. Cieľom uvedenej služby je, aby klient čo najdlhšie využíval vlastné domáce prostredie a za pomoci rodiny, okolitého sociálneho prostredia, alebo profesionálnych pracovníkov mal zaistenú pomoc.
Predpokladané dopady	Zotrvanie v domácom prostredí Prepojenie sociálnej služby so starostlivosťou rodiny
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet seniorov využívajúcich službu v dennom stacionári Počet existujúcich a fungujúcich denných stacionárov pre seniorov
Opatrenie 1.1.3	Podpora fungovania denných centier
Charakteristika opatrenia	V rámci prevencie proti sociálnemu vylúčeniu, ktoré hrozí osamelým seniorom, je potrebné podporovať denné centrá, ktoré združujú aktívnych seniorov. Denné centrum je pre seniorov jednou z možností ako byť v kontakte so svojimi rovesníkmi, umožňuje im zmysluplne tráviť voľný čas. V Trebišove sa nachádza 6 fungujúcich denných centier. Ich činnosť je zameraná na aktivizáciu seniorov, na záujmovú, kultúrnu a športovú činnosť. Je snahou v denných centrách vytvoriť príjemné

	prostredie, ktoré si dotvárajú samotní členovia, ktorí navštevujú denné centrá.
Predpokladané dopady	Zmiernenie a vytrhnutie seniora z izolácie Kontakt so svojimi rovesníkmi Rozšírenie možností ako tráviť voľný čas
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet klientov využívajúcich sociálne služby v dennom centre
Cieľ	1.2. Podpora a rozvoj aktivít pre seniorov
Popis a zdôvodnenie cieľa	Vzhľadom k tomu, že dochádza k zvyšovaniu počtu starších ľudí, je potrebné sa zaujímať aj o ich sekundárne potreby, medzi ktoré patria potreba vzdelávania, komunikácie, spoločenského kontaktu, užitočnosti a seberealizácie. Je potrebné zabezpečiť širokú škálu aktivít, ktoré budú aktivizovať seniora, aby nezostával doma sám izolovaný, budú prispievať k aktivizácii psychosomatických funkcií, rozširovať jeho poznatky a zručnosti.
Opatrenie 1.2.1	Organizovanie kultúrnych, vzdelávacích a spoločenských programov pre seniorov
Charakteristika opatrenia	Zabezpečenie dostupnosti k získaniu vedomostí a zručností, organizovanie kultúrnych a spoločenských aktivít vedie k zvyšovaniu kvality života seniorov a k sociálnej aktivizácii seniorov.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kvalitné trávenie voľného času seniorov ○ Rozšírenie vedomostí a zručností ○ Posilnenie sebadôvery a sebavedomia ○ Objavovanie nových možností vzdelávania ○ Sociálne začleňovanie seniora do spoločnosti ○ Prevencia sociálneho vylúčenia
Finančné zdroje	Mesto Trebišov, štrukturálne fondy – projekt „Učíme sa celý život“
Realizátor	Mesto Trebišov v spolupráci so školami, MsKS
Hodnotiace indikátory	Počet organizovaných aktivít a programov pre seniorov Počet seniorov, ktorí sa zúčastnili na aktivitách

5.3.2 Osoby so zdravotným postihnutím

Cieľ	2.1. Podpora a rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb
Popis a zdôvodnenie cieľa	Zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím so zameraním na terénnu a ambulantnú formu. Tieto služby zabezpečujú starostlivosť a podporu ľuďom so zdravotným postihnutím, poskytujú fyzickú a psychickú pomoc, podporujú ich v sebestačnosti a samostatnosti, zlepšujú kvalitu ich života.
Opatrenie 2.1.1	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie potreby pomoci
Charakteristika opatrenia	Táto sociálna služba sa poskytuje osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav s cieľom zabrániť vzniku krízovej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Je určená osobám, ktoré chcú zotrvať

	v domácom prostredí a kde sociálna situácia nedovoľuje zabezpečiť im intenzívny dohľad napr. zo strany rodiny
Predpokladané dopady	Predĺženie schopnosti zdravotne postihnutých osôb na samostatný a nezávislý život vo svojom domácom prostredí
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet klientov využívajúcich službu
Opatrenie 2.1.2	Zabezpečenie odľahčovacej služby
Charakteristika opatrenia	Zriadenie odľahčovacej služby v meste – zatiaľ nie je. Poskytuje sa osobám so zníženou sebestačnosťou z dôvodu veku, chronického ochorenia alebo zdravotného postihnutia, ktorým je inak starostlivosť poskytovaná v ich prirodzenom prostredí. V rámci pobytovej formy ide o zariadenie, kde klient trávi čas, kedy sa oň nemôže starať rodina z dôvodu nutného oddychu (napr. dovolenka). Pri terénnej forme je poskytovaná v mieste bydliska klienta.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Odľahčenie osobám starajúcim sa o postihnutú osobu ○ Udržanie osôb so zdravotným postihnutím čo najdlhšie v prirodzenom prostredí
Finančné zdroje	Rozpočet mesta
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet klientov, prijímateľov odľahčovacej služby
Cieľ	2.2. Podpora a rozvoj aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím
Popis a zdôvodnenie cieľa	Cieľ sa týka podpory aktivít pre osoby so zdravotným postihnutím, pritom to nie je poskytovanie sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách. Ide hlavne o zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a súčasne integráciu osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti. Svoje opodstatnenie majú aj voľno časové aktivity, ktoré tiež zabraňujú sociálnemu vylúčeniu.
Opatrenie 2.2.1	Podpora chránených dielní a pracovísk
Charakteristika opatrenia	Tu sa jedná o aktivity, ktoré prispievajú k zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím, nie sú však realizované v rámci sociálnych služieb. Mesto Trebišov bude nielen podporovať a propagovať zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím, ale tiež využívať subdodávky tovarov a služieb pre MsÚ a príspevkové organizácie mesta od firiem zamestnávajúcich osoby so zdravotným postihnutím. Vytvorenie chráneného pracoviska, resp. chránenej dielne na MsÚ.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvýšená zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím ○ Umožnenie pracovať a zarábať si pre osoby so zníženou pracovnou činnosťou
Finančné zdroje	rozpočet mesta
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet zdravotne znevýhodnených osôb
Opatrenie 2.2.2	Bezbariérové mesto
Charakteristika opatrenia	Cieľom je dokončiť odstraňovanie architektonických bariér a sprístupňovanie mesta, služieb, vzdelania, kultúry, zamestnania, športu a verejného života občanom so zdravotným postihnutím.

Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zaistenie rovnakého prístupu do spoločnosti pre všetkých ○ Zvýšenie príležitostí a nezávislosti osôb so zdravotným postihnutím
Finančné zdroje	Rozpočet mesta, fondy EU
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet bezbariérových priechodov pre chodcov ○ Počet bezbariérových vstupov do verejných budov.
Opatrenie 2.2.3	Voľnočasové aktivity
Charakteristika opatrenia	Organizovanie voľnočasových, záujmových a vzdelávacích aktivít pre osoby so zdravotným znevýhodnením. Cieľom je rozšírenie možností trávenia voľného času a podpora pri jeho organizovaní, prepojenie osôb so zdravotným znevýhodnením s osobami, ktoré taký problém nemajú. Voľnočasové aktivity predstavujú možnosť začleňovania ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podpora sociálneho začleňovania ľudí so zdravotným znevýhodnením ○ Seberealizácia osôb so zdravotným postihnutím
Finančné zdroje	Rozpočet mesta
Realizátor	NO, OZ, zväzy v spolupráci s mestom
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizovaných aktivít a programov pre osoby so zdravotným znevýhodnením ○ Počet osôb so zdravotným znevýhodnením, ktoré sa zúčastnili na aktivitách

5.3.3 Rodina, deti a mládež

Cieľ	3.1. Vytvorenie priaznivých podmienok pre rodiny
Popis a zdôvodnenie cieľa	Najdôležitejším predpokladom pre zdravý vývoj dieťaťa je aby vyrastalo v rodinnom prostredí. Preto je potrebné podporovať zdravé výchovné prostredie v rodinách, poskytovať pomoc pri riešení krízových situácií, zabezpečovať podmienky pre zmysluplné trávenie voľného času, eliminovať sociálne vylúčenie rodín.
Opatrenie 3.1.1	Systém včasného podchytenia problémových rodín
Charakteristika opatrenia	Vytvorenie systému včasného podchytenia rodín, vytvorenie funkčného prepojenia inštitúcií a organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a kurately detí, ktorý umožňuje prijať rýchle, efektívne a účinné opatrenia na riešenie nežiaduceho správania a na ochranu ohrozených rodín, detí a mládeže.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Včasná pomoc problémovým rodinám ○ Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie rodiny v jej zárodku ○ Získanie sociálnej istoty u členov rodiny
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov, MŠ, ZŠ, CPPPaP
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet oznámených prípadov ○ Počet riešených prípadov

	<ul style="list-style-type: none"> o Počet spolupracujúcich inštitúcií
Opatrenie 3.1.2	Vytvorenie dotačného programu na pomoc talentovaným deťom zo sociálne slabých rodín a deťom so zdravotným znevýhodnením
Charakteristika opatrenia	Vytvorenie pravidiel pre poskytovanie podpory rozvoja detí z nízko príjmových rodín.
Predpokladané dopady	Program umožní ponúknuť deťom z týchto rodín účasť na aktivitách, ktorých by sa pre nedostatočný príjem ich rodičov nemohli zúčastniť - voľnočasové aktivity - ZUŠ, CVČ, športové kluby.
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Počet rodín, ktorým bola poskytnutá dotácia
Opatrenie 3.1.3	Podpora organizácií vytvárajúcich ponuku voľnočasových aktivít pre deti
Charakteristika opatrenia	Voľnočasové aktivity pre deti sú najlepšou prevenciou drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov. Vytvorenie dotačnej schémy pre NO, OZ, ktoré poskytujú voľnočasové aktivity pre deti.
Predpokladané dopady	Eliminácia sociálno-patologických javov
Finančné zdroje	Rozpočet mesta
Realizátor	Mesto Trebišov, NO, OZ, CVČ, športové kluby
Hodnotiace indikátory	Počet podporených organizácií Počet voľnočasových aktivít Počet zapojených detí do voľnočasových aktivít

5.3.4 Osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Cieľ	4.1. Podpora a rozvoj sociálnych služieb
Popis a zdôvodnenie cieľa	Podpora zvyšovania dostupnosti, kvality a efektivity služieb starostlivosti pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením, a to najmä zabezpečením sociálnych a podporných služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, ktoré zlepšujú prístup ohrozených a marginalizovaných skupín populácie do majoritnej skupiny.
Opatrenie 4.1.1	Podpora a rozvoj terénnej sociálnej práce
Charakteristika opatrenia	Terénna sociálna práca zachytáva a rieši problémy tam, kde vznikli, to znamená, že ponúka ľuďom pomoc v ich prirodzenom sociálnom prostredí, v ktorom žijú. Vďaka terénnej sociálnej práci môžu ľudia, ktorí doteraz žili v prostredí sociálneho vylúčenia začať riešiť za pomoci terénnych sociálnych pracovníkov svoj bytový problém, efektívnejšie vybavovať úradné záležitosti.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> o Terénna sociálna práca upozorní na vznik problémov, zmobilizuje sily na ich riešenie. o Včasné odhalenie vzniku ohrozenia sociálnou exklúziou o Umožní preventívne pôsobiť na skupiny a jednotlivcov ohrozených sociálnou exklúziou. o Podpora a posilňovanie sebavedomia a zodpovednosti jednotlivcov ohrozených sociálnou exklúziou.
Finančné zdroje	Mesto Trebišov, ESF
Realizátor	Mesto Trebišov

Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet klientov terénnej sociálnej práce ○ Počet klientov krízovej intervencie
Opatrenie 4.1.2	Podpora a rozvoj útulku a mestskej sociálnej ubytovne
Charakteristika opatrenia	Rozšíriť počet miest v útulku z poskytnutím prístrešia osobám, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, ktoré nemajú ubytovanie, alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať. Zároveň poskytovať týmto osobám sociálne poradenstvo a vytvárať podmienky na vykonanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny a prípravy stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín.
Predpokladané dopady	Zlepšenie sociálnej situácie ľudí bez domova prostredníctvom poskytovaných služieb v mestskej sociálnej ubytovni a nocľahárni.
Finančné zdroje	Rozpočet mesta, fondy EU
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet klientov v útulku ○ Počet klientov v mestskej ubytovni
Opatrenie 4.1.3	Podpora a rozvoj komunitných centier
Charakteristika opatrenia	Podporovanie a vyvolanie zmeny v jednotlivcovi je nevyhnutným predpokladom pre riešenie sociálnych problémov nielen jednotlivca, rodiny, ale aj celej komunity. Integrované komunitné centrá ako centrá komplexných služieb predstavujú snahu vyvinúť a zaviesť do praxe prístupy, ktoré sú odpoveďou na potrebu lokálne dostupných a rôznorodých služieb, potrebu kvalitnej sociálnej ako aj komunitnej práce vo vylúčených lokalitách, alebo lokalitách ohrozených, potrebu informácií, poradenstva a politik, ktoré problém riešia a potrebu plánovať, koordinovať a prepájať užitočné prístupy a aktivity na miestnej komunity.
Predpokladané dopady	Aktivizovanie obyvateľov sociálne vylúčených komunit, alebo komunit ohrozených sociálnym vylúčením k jej pretváraniu. Vedenie komunity k optimálnemu využívaniu vlastných ako aj všetkých dostupných prospešných zdrojov vytvorí podmienky pre začleňovanie marginalizovaných rómskych komunit a ostatných sociálne vylúčených osôb do majoritnej spoločnosti. Pre rôzne sociálne skupiny ohrozené sociálnym vylúčením bude vytvorený bezpečný priestor pre prirodzenú integráciu a interakciu, priestor pre poskytovanie neformálneho vzdelávania.
Finančné zdroje	Projekt Take Away
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet klientov komunitných centier ○ Počet klientov sociálneho poradenstva
Cieľ	4.2. Podpora začleňovania rómskej komunity
Popis a zdôvodnenie cieľa	Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb v zariadeniach, rozvoj sociálneho poradenstva a krízovej intervencie, zvýšenie kvality a humanizácie poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie zariadení sociálnych služieb, zabezpečenie ich materiálno-technickej vybavenosti, vzdelávanie zamestnancov.
Opatrenie 4.2.1	Podpora zvyšovania zamestnanosti prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce

Charakteristika opatrenia	Aktivizáciou nezamestnaných ľudí žijúcich na hranici chudoby môžeme dosiahnuť zvýšenie ich príjmu a tým aj postupné začleňovanie sa do spoločnosti. Tým, že zvýšime orientáciu na trhu práce u dlhodobo nezamestnaných ľudí žijúcich iba z dávok v hmotnej núdzi, dúfame že vzbudíme aj ich motiváciu pracovať, resp. vyhľadávať si vhodné zamestnanie, sebavedomie ako aj pocit sebauplatnenia a sebarealizácie.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Postupné včleňovanie sa do spoločnosti. ○ Získavanie pracovných návykov. ○ Zabezpečenie pravidelného príjmu. ○ Získanie pocitu potreby a sebarealizácie.
Finančné zdroje	Rozpočet mesta, ÚPSVaR Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestom
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet klientov evidovaných na ÚPSVR. ○ Zníženie nezamestnanosti u obyvateľov v produktívnom veku v rómskej osade
Opatrenie 4.2.2	Sociálna práca s rodičmi detí z marginalizovaných rómskych komúní
Charakteristika opatrenia	Dôležitá je podpora starostlivosti o deti v rannom veku. Z dôvodu nedostatočnej socializácie u detí z marginalizovaných rómskych komúní (MRK) sa tieto nevedia dostatočne adaptovať na školský systém, následkom čoho potom zlyhávajú už na základnej škole. V spolupráci s rodičmi detí s vedením základných škôl, detskými lekármi zlepšiť školskú dochádzku a znížiť počet vymeškaných neospravedlnených hodín.
Predpokladané dopady	Absolvovaním predprimárneho vzdelávania u detí zo sociálne znevýhodneného prostredia dosiahneme osvojenie si základných hygienických návykov, postojov a noriem spoločnosti a tým vyššiu úroveň ich adaptability a pripravenosti na 1. stupni ZŠ.
Finančné zdroje	Rozpočet mesta, fondy EU
Realizátor	MsÚ, ZŠ I. Krasku
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet zaškolených detí z marginalizovaných rómskych komúní vo veku 3 – 6 rokov podľa jednotlivých vekových ročníkov ○ Znížený počet záškolákov ○ Zníženie počtu neospravedlnených hodín detí
Opatrenie 4.2.3	Zvýšenie kvality bývania v rómskej osade
Charakteristika opatrenia	Prostredníctvom hygienických balíčkov zlepšiť čistotu a hygienu v bytoch v rómskej osade a predchádzať šíreniu infekcií a nákazlivých ochorení.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zlepšenie hygienických návykov v starostlivosti o čistotu domácnosti v rodinách v rómskej osade. ○ Zlepšenie zdravotného stavu a prevencia nákazlivých ochorení
Finančné zdroje	Fondy EU, rozpočet mesta, ŠFRB
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet rodín, ktoré sa aktívne zapájajú do brigád. ○ Počet rodín, ktorým sa zvýšila kvalita bývania.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Znížený počet ospravedlnených hodín vymeškaných v školskej dochádzke. (Zlepšením hygienických podmienok sa výrazne môže zlepšiť aj zdravotný stav detí a tým sa zníži aj počet ospravedlnených hodín zo zdravotných dôvodov.)
--	---

5.3.5 Oblasť spoločných cieľov

Cieľ	5.1. Udržať, rozvíjať a skvalitňovať sociálne služby v meste
Popis a zdôvodnenie cieľa	Prioritou mesta v oblasti sociálnych služieb je zabrániť sociálnemu vylúčeniu vo všetkých jeho formách a podobách. Sociálnym vylúčením sú špecificky ohrozené všetky vekové a cieľové skupiny. Žiadnu z nich nie je možné preferovať. Je potrebné vytvárať podmienky pre to, aby boli zachované súčasné sociálne služby, aby sa ďalej rozvíjali a zlepšovala sa ich kvalita.
Opatrenie 5.1.1	Zachovať a rozvíjať súčasné typy sociálnych služieb
Charakteristika opatrenia	Spoločné stretnutia vedenia mesta s poskytovateľmi sociálnych služieb a neziskovými organizáciami, ktoré pôsobia v sociálnej oblasti. Spoločné hľadanie možnosti ako nielen udržať, ale ďalej rozvíjať a skvalitňovať sociálne služby. Tiež hľadanie možnosti financovania sociálnych služieb.
Predpokladané dopady	istota pre občanov – prijímateľov sociálnych služieb záujem vedenia mesta – motivácia pre poskytovateľov
Finančné zdroje	Rozpočet mesta, fondy EU
Realizátor	Mesto Trebišov, poskytovatelia sociálnych služieb, neziskové organizácie
Hodnotiace indikátory	Počet podporených služieb, neznižujúca sa ponuka služieb, Počet spoločných stretnutí vedenia mesta s poskytovateľmi
Opatrenie 5.1.2	Vytvoriť v meste sociálny podnik
Charakteristika opatrenia	Systém sociálneho podnikania, ktorý je založený hlavne na prospešnosti pre miestnu komunitu, zamestnávani sociálne znevýhodnených občanov a prerozdeľovaní väčšiny vytvoreného zisku späť do sociálneho podniku je nástrojom pre riešenie otázok zamestnanosti a zároveň otázok spojených so zamestnávaním osôb, ktoré si nedokážu nájsť prácu.
Predpokladané dopady	Vznik sociálneho podniku v meste
Finančné zdroje	mesto, ESF
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Vznik sociálneho podniku v meste
Opatrenie 5.1.3	Monitorovanie sociálnych potrieb občanov
Charakteristika opatrenia	Pravidelné monitorovanie sociálnych potrieb občanov môže podporiť schopnosť služieb, resp. ich poskytovateľov pružne reagovať na meniace sa potreby občanov. Včasné identifikovanie potrieb môže pomôcť predísť sociálnemu vylúčeniu.
Predpokladané dopady	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sociálne služby, zodpovedajúce požiadavkám ○ Spokojnosť občanov s poskytovanými sociálnymi službami
Finančné zdroje	Rozpočet mesta

Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Monitoring služieb 1x ročne
Cieľ	5.2. Informovanosť a spolupráca v oblasti sociálnych potrieb
Popis a zdôvodnenie cieľa	Kvalita poskytovania sociálnych služieb okrem iného súvisí s úrovňou informovanosti verejnosti o poskytovaných službách a zároveň so stupňom spolupráce medzi poskytovateľmi týchto služieb. Zvýšenie informovanosti obyvateľov mesta v tejto oblasti a zlepšenie spolupráce medzi poskytovateľmi sociálnych služieb v meste prispeje k tomu, aby riešenie problémov skupín ľudí, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, bolo komplexné a systematické.
Opatrenie 5.2.1	Každý rok usporiadať akciu, na ktorej budú prezentované sociálne služby poskytované v meste
Charakteristika opatrenia	Prezentácia sociálnych služieb je možnosťou, ako zviditeľniť poskytované sociálne služby, monitorovať potreby občanov a zabezpečiť vzájomnú informovanosť a komunikáciu poskytovateľov sociálnych služieb
Predpokladané dopady	Zlepšenie informovanosti prijímateľov a verejnosti o poskytovateľoch sociálnych služieb a sociálnych službách poskytovaných na území mesta i okresu Trebišov.
Finančné zdroje	Rozpočet mesta
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Prezentácia poskytovateľov sociálnych služieb raz ročne
Opatrenie 5.2.2	Zlepšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách
Charakteristika opatrenia	Obyvateľom sú dostupné presné, kvalitné a adresné informácie. Vďaka nim sa obyvatelia dobre orientujú v problematike sociálnych služieb a dokážu samostatne riešiť životné situácie. Okrem informácií o sociálnych službách sprostredkovať tiež príbehy bežných ľudí, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. V príbehoch ukázať aj možnosti riešenia týchto situácií, čo môže pomôcť ľuďom v podobnej situácii.
Predpokladané dopady	Zlepšenie informovanosti verejnosti o sociálnych službách Zlepšenie kvality poskytovaných sociálnych služieb Prispôsobenie poskytovaných služieb požiadavkám
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov, poskytovatelia sociálnych služieb
Hodnotiace indikátory	Vydanie informačných letákov Zverejňovanie informácií na webovej stránke Spracovaný katalóg sociálnych služieb v tlačenej i elektronickej podobe
Cieľ	5.3. Podporovať činnosť organizácií, ktoré pomáhajú ľuďom v ťažkej životnej situácii
Popis a zdôvodnenie cieľa	V meste aktívne pracujú neziskové organizácie, ktoré sa angažujú v oblasti pomoci zdravotne postihnutým, rodinám s deťmi, ľuďom v kríze. Sú tu tiež subjekty, ktoré podporujú mládežnícke aktivity. Chýba im bezbariérový priestor, kde by

	sa mohli stretávať.
Opatrenie 5.3.1	Vytvorenie Centra bez bariér pre činnosť organizácií, ktoré sa zameriavajú na pomoc ľuďom, v ťažkej životnej situácii.
Charakteristika opatrenia	Vyčlenením priestoru pre bezbariérové denné centrum mesto vytvorí vhodné podmienky na rozvoj činnosti a aktivít neziskových organizácií zameriavajúcich sa na pomoc ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii.
Predpokladané dopady	Prevenca sociálneho vylúčenia Podpora sociálneho začleňovania ľudí so zdravotným znevýhodnením Seberealizácia osôb so zdravotným postihnutím
Finančné zdroje	Mesto Trebišov
Realizátor	Mesto Trebišov
Hodnotiace indikátory	Vytvorenie Centra bez bariér

6 Monitorovanie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je dlhodobý proces, ktorý sa schválením komunitného plánu sociálnych služieb nekončí. Je potrebné sledovať a hodnotiť jeho plnenie, zapracovávať doň zmeny, ktoré nastanú v priebehu realizácie jednotlivých opatrení.

Časový rámec plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb je stanovený na roky 2015 až 2020, pričom jednotlivé opatrenia budú realizované priebežne, v súlade s potrebami občanov, ako aj s reálnymi možnosťami mesta.

Za plnenie predloženého Komunitného plánu zodpovedajú:

- Garant: PhDr. Marek Čižmár
- Koordinátor: Mgr. Viera Mokáňová
- Realizátori Komunitného plánu: mesto Trebišov, verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
- Monitorovacia skupina: členovia pracovnej skupiny, ktorí zastupujú jednotlivé subjekty v oblasti sociálnych služieb (poskytovatelia, prijímatelia, objednávateľia). Monitorovacia skupina je počas celého obdobia implementácie Komunitného plánu poradným orgánom. Pripomienkuje predkladané návrhy, navrhuje možnosti, riešenia zmeny a doplnenia Komunitného plánu. Členovia monitorovacej skupiny sa stretávajú minimálne raz za polrok.

Monitorovanie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb bude realizované formou správy, ktorá bude raz ročne predložená na rokovanie MsZ.

Záver

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Trebišov bol vytvorený za účasti prijímateľov, poskytovateľov a objednávateľov sociálnych služieb s cieľom zohľadniť:

- názory prijímateľov,

- skúsenosti poskytovateľov,
- súčasný stav a prognózy ďalšieho vývoja mesta.

Či sa tento cieľ podarilo splniť, ukáže budúcnosť a samotná realizácia komunitného plánu.

Snahou vedenia mesta bolo a je, aby Komunitný plán sociálnych služieb prispel k rozvoju a skvalitneniu života občanov nášho mesta.

Prílohy

Príloha 1

Sociálne služby poskytované mestom

Adresa	forma	Druhy poskytovaných služieb	Cieľová skupina	Kapacita zariadenia
Dopravná 2107/1, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Rodiny s deťmi, seniory, zdravotne postihnutí občania	
Dopravná 2107/1, Trebišov	Pobytová ročná	Útulok	Občania v krízovej situácii	15
M. R. Štefánika 862/204, Trebišov	Terénna	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Seniory	
M. R. Štefánika 862/204, Trebišov	Terénna	Opatrovateľská služba	seniory, zdravotne postihnutí občania	
Medická 2374/2, Trebišov	Ambulantná	Práčovňa	Občania v krízovej situácii	
Medická 2374/2, Trebišov	Ambulantná	Stredisko osobnej hygieny	Občania v krízovej situácii	
Milhostovská 17, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Seniory	
Čsl. armády 1683/1, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Seniory	
Komenského 1682, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Seniory	
M. R. Štefánika 862/204, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Seniory	
Puškinova 277/18, Trebišov	Ambulantná	Denné centrum	Seniory	

Ďalší poskytovatelia sociálnych služieb

Názov, právna forma	Kontaktné údaje (adresa, telefón, e-mail, www)	forma	Druhy poskytovaných služieb	Cieľová skupina	Kapacita zariadenia
ADCH – Košice,	M. R. Štefánika 1161/186, Trebišov +421910842438 stacionar.trebisov@charita-ke.sk	Ambulantná	Denný stacionár	Seniory	25
KOTVA n.o. Trebišov Neverejný poskytovateľ	P.O.Box 45, Trebišov +421566723114 KOTVA.n.o@zoznam.sk	Pobytová ročná	Zariadenie núdzového bývania	Občania v krízovej situácii	20
OZ Teresa Benedicta	Paričovská 2742, Trebišov +421905502661 novysedlak@stonline.sk www.teresa-benedicta.sk	Terénna	Opatrovateľská služba	Seniory, zdravotne postihnutí	163

				í občania	
	M. R. Štefánika 342, Vojčice +421905502661 novysedlak@stonline.sk www.teresa-benedicta.sk	Pobytová ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby	Zdravotn e postihnut í občania	15
	Paričovská 2745/116, Trebišov +421905502661 novysedlak@stonline.sk www.teresa-benedicta.sk	Pobytová ročná	Domov sociálnych služieb	Zdravotn e postihnut í občania	19
	SNP 1079/76, Trebišov	Pobytová ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby	Zdravotn e postihnut í občania	30
	Paričovská 2745/116, Trebišov +421905502661 novysedlak@stonline.sk www.teresa-benedicta.sk		Zariadenie podporovanéh o bývania	Zdravotn e postihnut í občania	17
LUMEN – špecializovan é zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Rozpočtová organizácia, práv. osoba zriadená alebo založená samospr. krajom	Jilemnického 1707/1, Trebišov	Pobytová ročná	Zariadenie pre seniorov	seniori	50
		Pobytová ročná	Domov sociálnych služieb	Zdravotn e postihnut í občania	72
		Pobytová ročná	Špecializované zariadenie	Zdravotn e postihnut í občania	88
		Pobytová ročná	Nocľaháreň	Občania v krízovej situácii	18
		ambulantná	Domov sociálnych služieb	Zdravotn e postihnut í občania	4
Nemocnica s poliklinikou, n.o. Neverejný poskytovateľ	SNP 1079/76, Trebišov +421 56 666 0 214	Pobytová ročná	Špecializované zariadenie	Zdravotn e postihnut í občania	30
SČK, nezávislá právnická osoba	Konečná 1794, Trebišov 056/6722495, trebisov@redcross.sk	Ambulantn á	Denný stacionár	seniori	10
	Hviezdoslavova 3203/1, Trebišov 056/6722495, trebisov@redcross.sk	Pobytová ročná	Špecializované zariadenie	Zdravotn e postihnut í občania	15
	Konečná 1794, Trebišov 056/6722495,	Pobytová ročná	Špecializované zariadenie	Zdravotn e	12

	trebisov@redcross.sk			postihnut í občania	
	Komenského 1960/4, Trebíšov 056/6722495, trebisov@redcross.sk	ambulantná	Jedáleň	Seniori	
	Konečná 1794, Trebišov 056/6722495, trebisov@redcross.sk	Pobytová ročná	Zariadenie núdzového bývania	Občania v krízovej situácii	20
	Hviezdoslavova 3203/1, Trebíšov 056/6722495, trebisov@redcross.sk	Pobytová ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby	Zdravotn e postihnut í občania	30

Príloha 2

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

S cieľom vytvorenia Komunitného plánu, ktorý bude odrážať potrebu sociálnych služieb bol vykonaný prieskum. V prieskume bola použitá dotazníková metóda. Občanom bolo distribuovaných 1000 kusov dotazníkov. Návratnosť bola 45,4 %. Dotazník bol anonymný, obsahoval 12 otázok. Otázky č. 5 a 11 boli otvorené, ostatné boli uzavreté s možnosťou voľby odpovede. V úvode dotazníka boli respondenti informovaní o tom, že získané údaje budú použité výlučne pre potreby vypracovania Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trebišov.

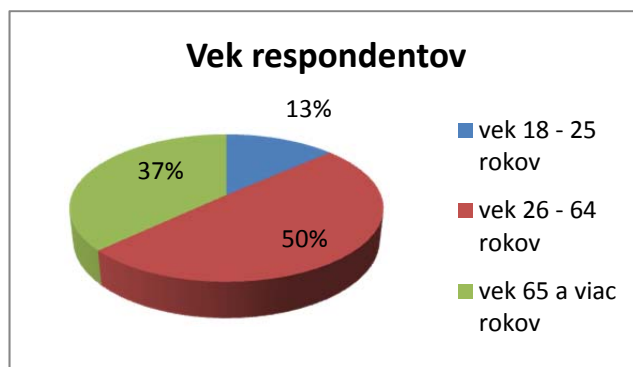
Ciele prieskumu

- pri príprave prieskumu sme si stanovili za cieľ zistiť:
- sociálne postavenie respondentov,
- či sú prijímateľmi sociálnej služby,
- aké sociálne služby sú v súčasnosti v meste využívané,
- aká je spokojnosť s využívanými sociálnymi službami,
- ktoré sociálne služby sú podľa respondentov potrebné,
- aká forma by najviac vyhovovala občanom mesta,
- ktorým skupinám obyvateľov je potrebné venovať väčšiu pozornosť ,
- aká je informovanosť občanov o poskytovaní sociálnych služieb,
- akým spôsobom sú občania informovaní o poskytovaných sociálnych službách,
- postrehy a návrhy týkajúce sa sociálnych služieb a zariadení, ktoré ich poskytujú,
- záujem občanov o spoluprácu pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trebišov

Výsledky prieskumu

Respondentov sme podľa veku rozdelili do troch skupín:

- 18 – 25 rokov
- 26 – 64 rokov
- 65 a viac rokov

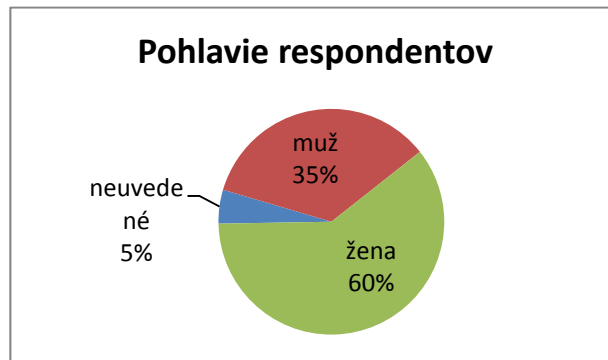

Graf 5 Veková štruktúra respondentov

Podľa nášho predpokladu najpočetnejšia bola skupina respondentov vo veku 26 – 64 rokov. V skupine 18 – 25 rokov tvorili 39,3 % študenti.

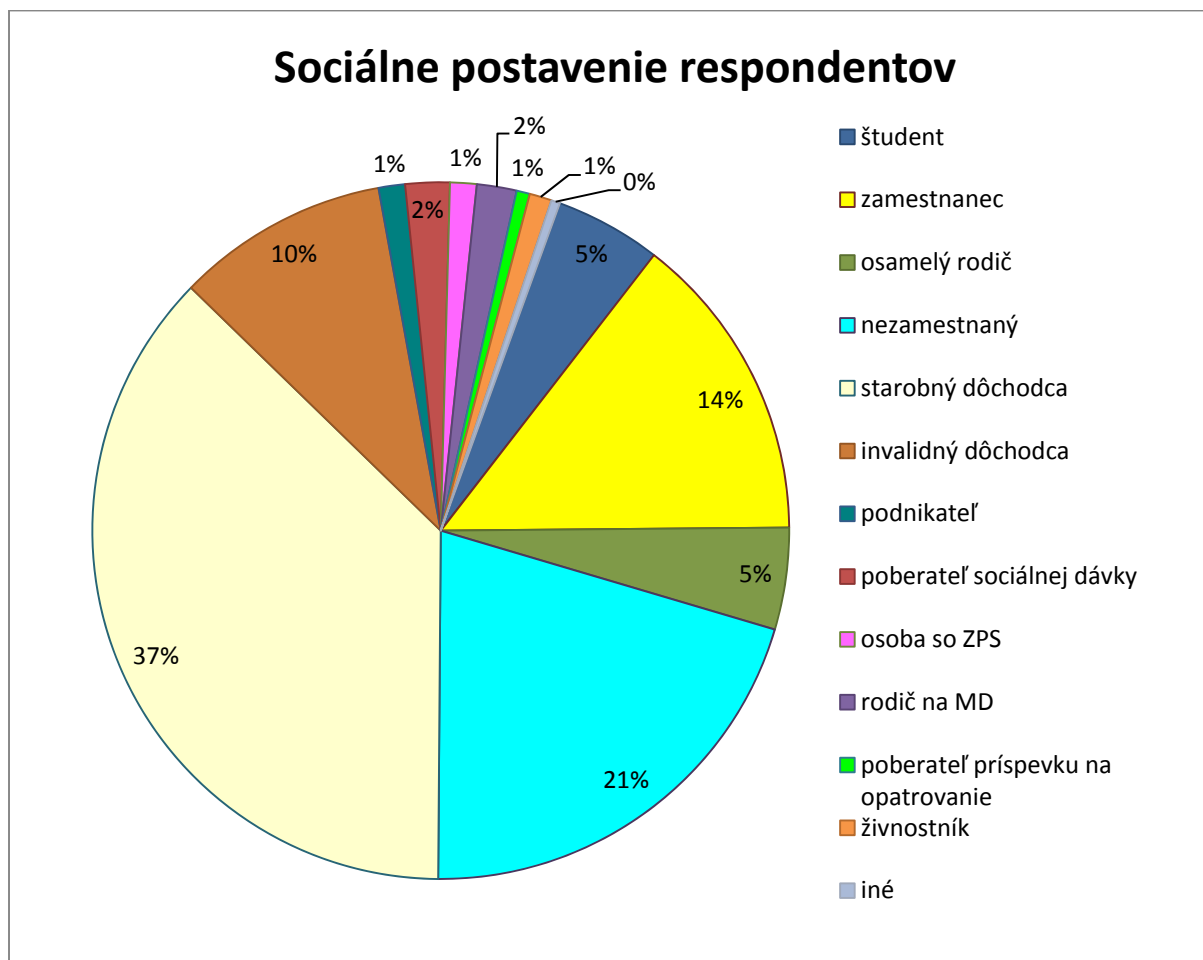
Do prieskumu sa zapojila väčšia časť respondentov ženského pohlavia.

Graf 6 Pohlavie respondentov

Vzhľadom na sociálne postavenie sa do dotazníkového prieskumu v najväčšej miere zapojili starobní dôchodcovia, tvorili 37 %. Druhou najpočetnejšou skupinou boli nezamestnaní, ktorí tvorili 21 % všetkých opýtaných.

Graf 7 Sociálne postavenie respondentov

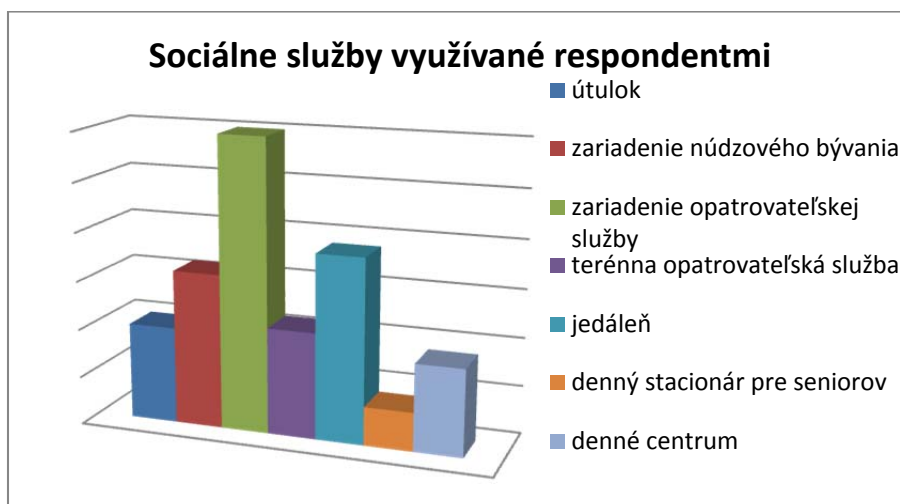
Z oslovených respondentov využíva, resp. využilo sociálne služby 23 %.

Graf 8 Využívanie sociálnej služby

Najčastejšie využívanými službami sú zariadenia opatrovateľskej služby a jedáleň.

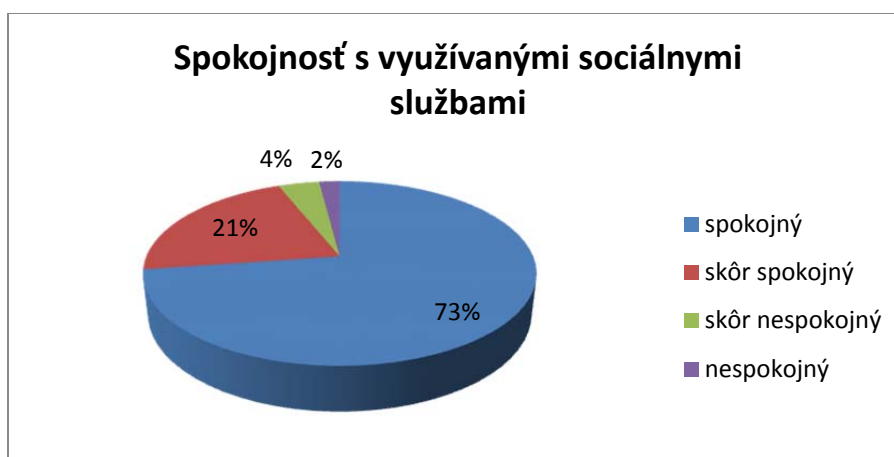
Graf 9 Využívanie sociálnych služieb respondentmi

Na základe odpovede na ďalšiu otázku možno konštatovať, že obyvatelia mesta sú spokojní s poskytovanými službami. Nespokojnosť s poskytovanými sociálnymi službami vyslovili len 2% respondentov.

Graf 10 Spokojnosť so sociálnymi službami

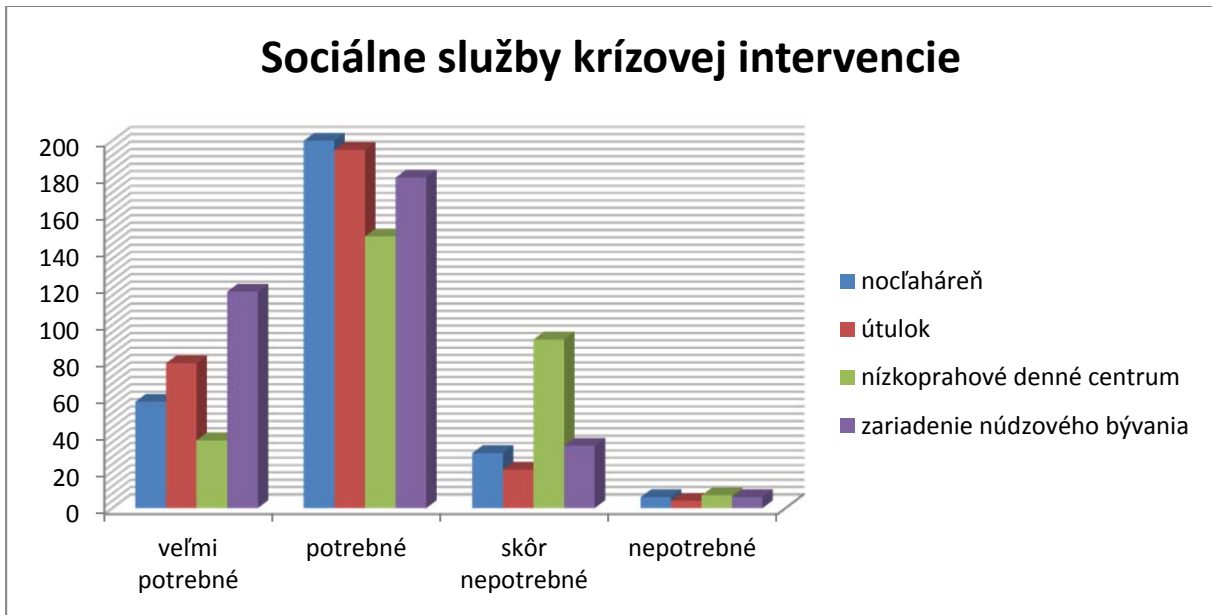
Graf 11 až 15 ukazujú, že za najviac potrebné služby považujú účastníci dotazníkového prieskumu:

- zariadenie núdzového bývania,
- domov pre osamelých rodičov,
- zariadenie pre seniorov,
- monitorovanie a signalizácia pomoci,
- jedáleň pre dôchodcov.

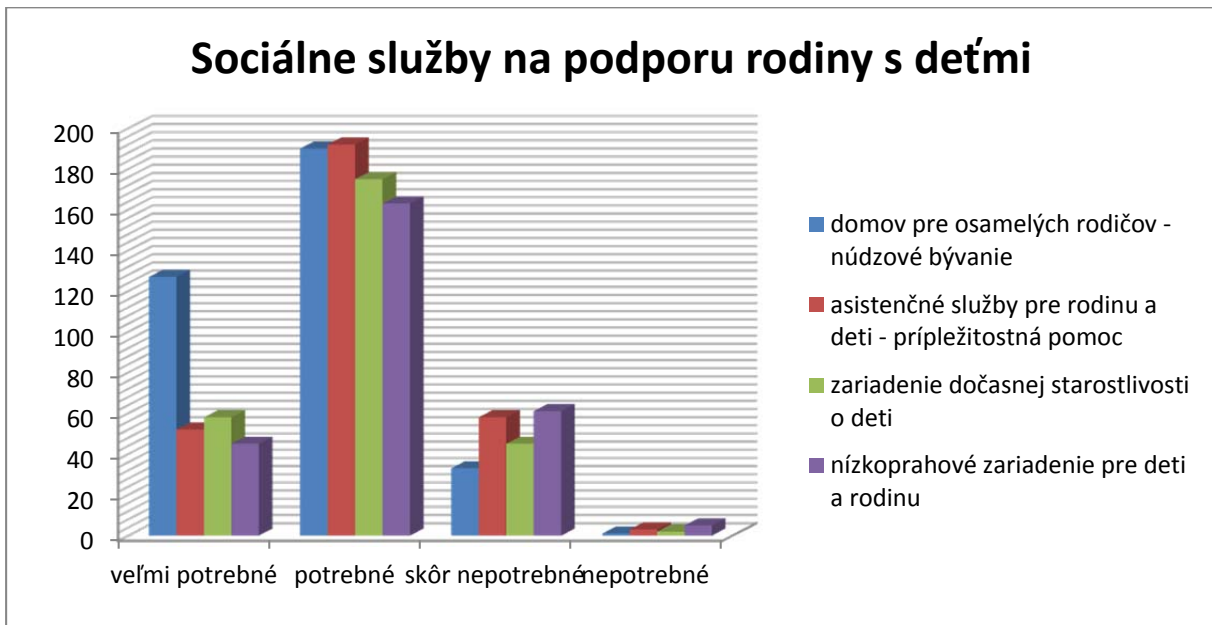
Za najmenej potrebné:

- Nízkoprahové denné centrum,
- Sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- Sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- Sprostredkovanie osobnej asistencie,
- Odľahčovacia služba.

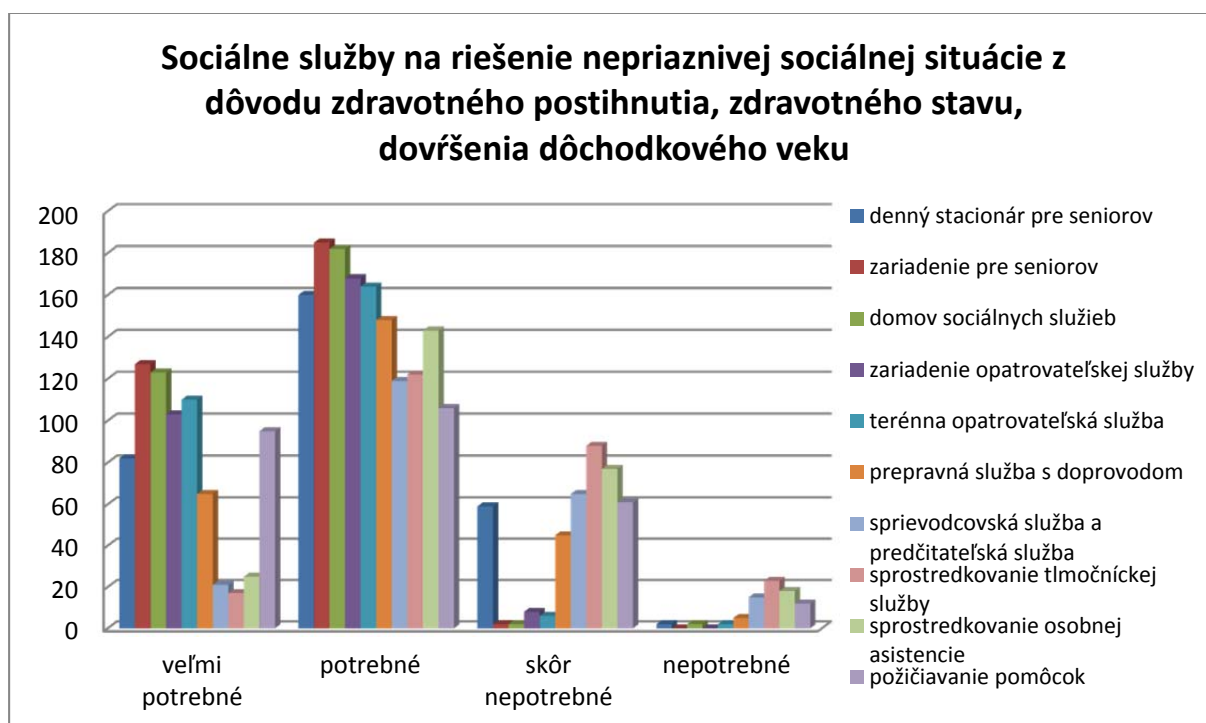
Graf 11 Sociálne služby krízovej intervencie

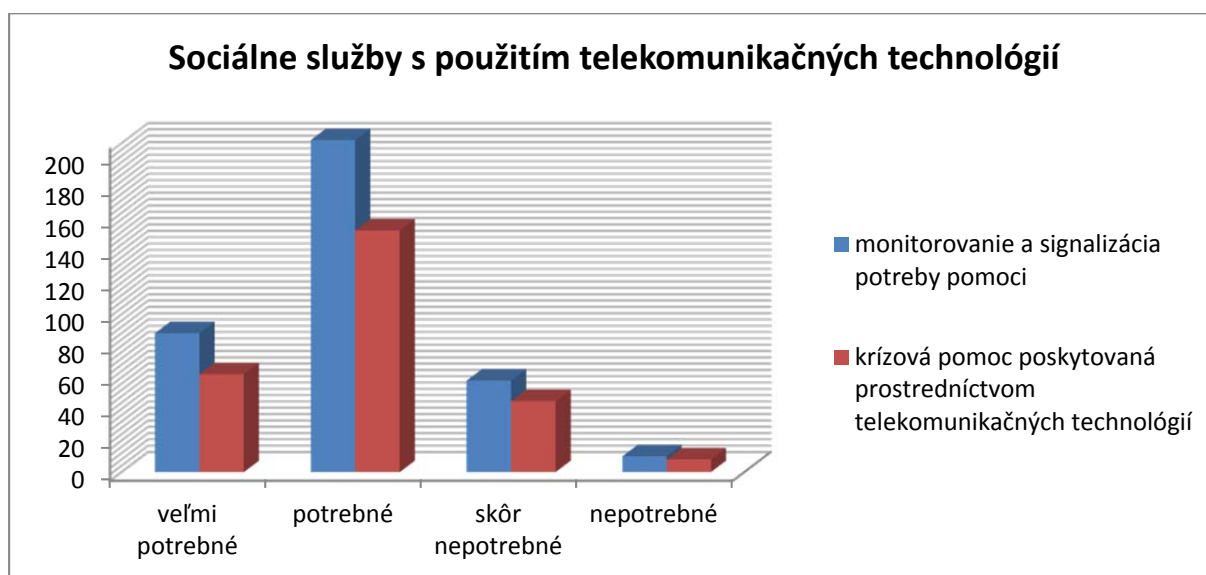
Graf 12 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

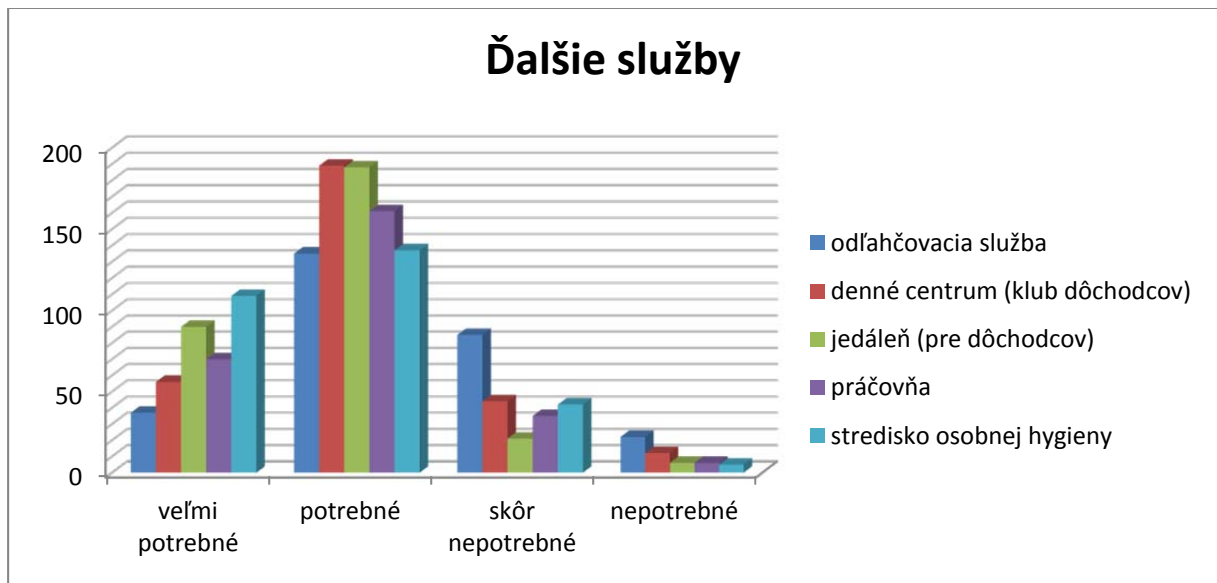
Graf 13 Sociálne služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím

Graf 14 Služby s využitím telekomunikačných technológií

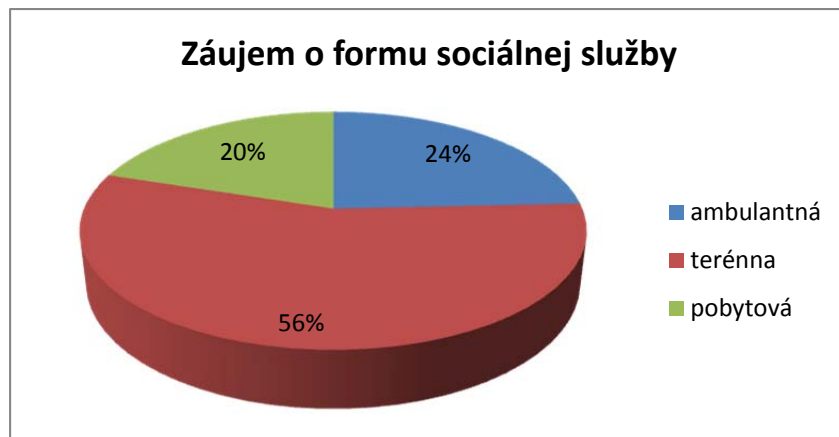

Graf 15 Ďalšie sociálne služby

Odpovede respondentov na otázku, aká forma poskytovania sociálnej služby by im vyhovovala najviac, len potvrdzujú správnosť jednej z priorit v oblasti poskytovania sociálnych služieb na Slovensku, ktorou je deinštitucionalizácia. 56 % opýtaných preferuje terénnu formu sociálnej služby, to zn. poskytovanie sociálnej služby v prirodzenom sociálnom prostredí klienta.

Graf 16 Záujem o formu sociálnej služby

Z pohľadu našich respondentov si najväčšiu pozornosť vyžadujú (22 %), rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím (17 %), rodiny s malými deťmi (16 %) a osoby so zdravotným postihnutím (15 %).

Graf 17 Potreba pozornosti pre jednotlivé sociálne skupiny

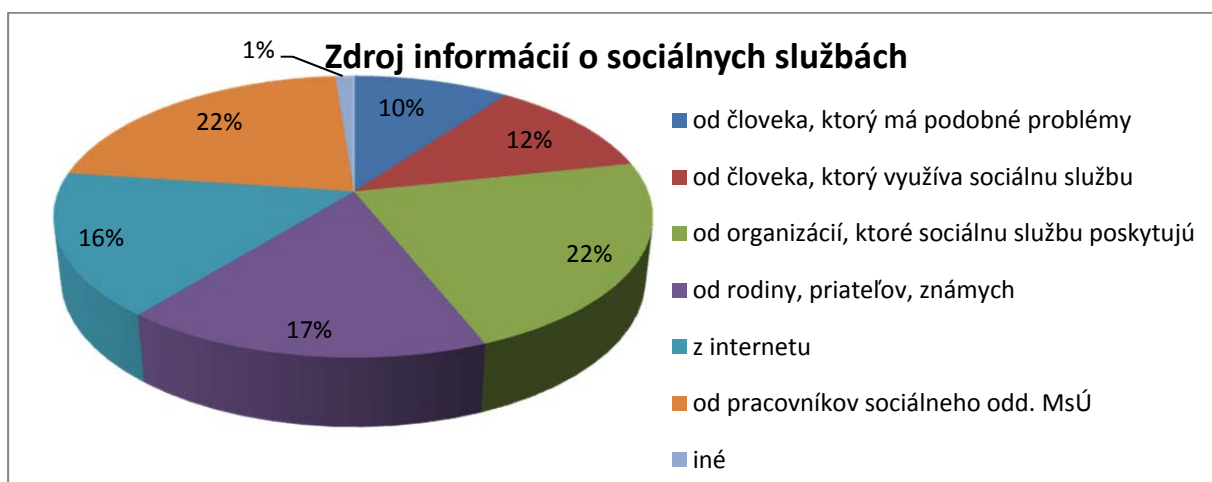
49 % opýtaných považuje informácie o poskytovaní sociálnych služieb za dostatočné.

Graf 18 informovanosť o sociálnych službách

Najčastejším zdrojom informácií o sociálnych službách sú organizácie, ktoré sociálnu službu poskytujú a pracovníci sociálneho oddelenia mestského úradu.

Graf 19 Zdroj informácií o sociálnych službách

Anketový lístok pre poskytovateľov sociálnych služieb

Mesto Trebišov pripravuje v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov komunitný plán sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb predstavuje krátkodobý programový dokument v oblasti rozvoja sociálnych služieb.

Obraciam sa v tejto súvislosti na Vás so žiadosťou o zodpovedanie anketových otázok. Vaše odpovede prispievajú k zmapovaniu poskytovateľov a k ďalšiemu rozvoju sociálnych služieb v Trebišove a budú použité výlučne na tento účel.

Ďakujeme.

Názov poskytovateľa: .....

Kontaktné údaje:

adresa .....

telefón .....

e-mail .....

Počet organizačných jednotiek, ktoré spravujete: .....

1. Vykonávate niektoré činnosti (odborné, obslužné, ďalšie) nad rozsah ustanovený zákonom o sociálnych službách?

áno

nie

2. Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali „áno“, vymenujte tieto činnosti:

3. Aké je materiálne technické vybavenie Vášho zariadenia (členenie priestoru, počet izieb, doplnkové vybavenie, zdravotnícke pomôcky, ...)?

4. Je Vaše zariadenie prispôbené pre ľudí s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie?

Interiér

áno

nie

Exteriér

áno

nie

5. Pripomína vzhľad priestorov a ich vybavenie (účelnosť, útulnosť, disponibilita) vybavenie bežnej domácnosti?

áno

nie

6. Má klient možnosť v prípade pobytového zariadenia zariadiť si izbu (resp. v prípade ambulantného zariadenia priestor, v ktorom trávi čas počas dňa) vlastným vybavením (doplňkami) tak, aby toto vybavenie spĺňalo predpoklady na podporu jeho zdravia a bezpečia a neobmedzovalo iných prijímateľov sociálnych služieb?

áno

nie

7. Akému počtu klientov v súčasnosti (k 31. 5. 2015) poskytujete sociálne služby?

8. Máte v súčasnosti (k 31. 5. 2015) voľné miesta/kapacity na poskytovanie sociálnej služby?

áno

nie

9. V prípade kladnej odpovede uveďte počet:

10. Za aký čas od úvodnej žiadosti klienta dokážete reálne začať poskytovať sociálnu službu v prípade voľného miesta? (približný časový údaj v dňoch)

11. Aká je cena za poskytovanú službu?

12. Koľko zamestnancov v súčasnosti (k 31. 5. 2015) zamestnávate?

13. Máte vypracovaný plán vzdelávania pre odborných zamestnancov?

áno

nie

14. Máte vypracovaný plán supervízie (internej/externej)?

interná

áno

nie

externá

áno

nie

15. Realizujete supervíziu podľa vypracovaného plánu?

Internú

áno

nie

Externú

áno

nie

16. Aká je vzdelanostná štruktúra Vašich zamestnancov?

	Zamestnanci spolu	Z toho odborní
Učňovské s maturitou/bez maturity	/	/
Stredoškolské všeob./odborné (podľa soc. služby)/iné*	/ /	/ /
Vyššie odborné** odborné(podľa soc. služby)/iné odborné*	/	/
Akreditovaný kurz podľa soc. služby		
Vysokoškolské 1. stupňa		

odborné(podľa soc. služby)/iné*	/	/
Vysokoškolské 2. stupňa odborné(podľa soc. služby)/iné*	/	/
Vysokoškolské 3. stupňa odborné(podľa soc. služby)/iné*	/	/

* Kvalifikačné predpoklady podľa ust. § 84 zákona o sociálnych službách

** Vyššie odborné vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním najmenej dvojročného a najviac trojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole, ktorý sa ukončuje absolventskou skúškou; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o absolventskej skúške a absolventský diplom s právom používať titul "diplomovaný špecialista" so skratkou "DiS"

DOTAZNÍK

Vážení občania,

mesto Trebišov pripravuje v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov komunitný plán sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb predstavuje krátkodobý programový dokument v oblasti rozvoja sociálnych služieb, zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov a stanovuje priority, ciele a opatrenia na zabezpečenie sociálnej politiky mesta. Obraciame sa preto na Vás s prosbou o spoluprácu a vyplnenie dotazníka. Cieľom dotazníkového prieskumu je zistenie názoru obyvateľov na rozsah a kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Vaše odpovede prispievajú k zmapovaniu potrieb a k ďalšiemu smerovaniu rozvoja sociálnych služieb v Trebišove a budú použité výlučne na tento účel.

Dotazník je anonymný.

Ďakujeme Vám za Váš čas a záujem.

1. Vek	☐ 18 – 25 ☐ 26 – 64 ☐ 64 a viac rokov
2. Pohlavie	☐ Muž ☐ žena
3. Sociálne postavenie podľa Vašej súčasnej situácie (môžete vyznačiť aj viac možností)	☐ študent ☐ zamestnanec ☐ osamelý rodič ☐ nezamestnaný ☐ dôchodca (starobný dôchodok) ☐ invalidný dôchodca ☐ podnikateľ ☐ poberateľ sociálnej pomoci ☐ osoba so zmenenou pracovnou schopnosťou ☐ rodič na materskej dovolenke ☐ poberateľ príspevku na opatrovanie ☐ živnostník ☐ iné .....
4. Ste prijímateľom sociálnej služby	☐ Áno ☐ Nie
5. Ak ste v predchádzajúcej otázke odpovedali „áno“, uveďte ktorý druh služby ste využili a ako ste spokojný s poskytovanými sociálnymi službami	
Poskytovaná služba	
Poskytovateľ	
Hodnotenie	☐ Spokojný ☐ Skôr spokojný ☐ Skôr nespokojný ☐ Nespokojný
Poskytovaná služba	
Poskytovateľ	
Hodnotenie	☐ Spokojný ☐ Skôr spokojný ☐ Skôr nespokojný ☐ Nespokojný

6. Ktoré sociálne služby sú podľa Vás potrebné?				
Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach				
	veľmi potrebné	potrebné	skôr nepotrebné	nepotrebné
Nocľaháreň	☐	☐	☐	☐
Útulok	☐	☐	☐	☐
Nízkoprahové denné centrum	☐	☐	☐	☐
Zariadenie núdzového bývania	☐	☐	☐	☐
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:				
	veľmi potrebné	potrebné	skôr nepotrebné	nepotrebné
Domov pre osamelých rodičov núdzové bývanie	☐	☐	☐	☐
Asistenčné služby pre rodinu a deti – príležitostná pomoc a služba	☐	☐	☐	☐
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	☐	☐	☐	☐
Nízkoprahové zariadenie pre deti a rodinu	☐	☐	☐	☐
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:				
	veľmi potrebné	potrebné	skôr nepotrebné	nepotrebné
Denný stacionár pre seniorov	☐	☐	☐	☐
Zariadenie pre seniorov (bývalé Domovy dôchodcov)	☐	☐	☐	☐
Domov sociálnych služieb	☐	☐	☐	☐
Zariadenie opatrovateľskej služby	☐	☐	☐	☐
Terénna opatrovateľská služba (opatrovateľská služba v domácnosti)	☐	☐	☐	☐
Prepravná služba s doprovodom	☐	☐	☐	☐
Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	☐	☐	☐	☐
Sprostredkovanie tlmočnickej služby	☐	☐	☐	☐
Sprostredkovanie osobnej asistencie	☐	☐	☐	☐
Požičiavanie pomôcok	☐	☐	☐	☐
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:				
	veľmi potrebné	potrebné	skôr nepotrebné	nepotrebné
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	☐	☐	☐	☐
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	☐	☐	☐	☐

Ďalšie služby:				
	veľmi potrebné	potrebné	skôr nepotrebné	nepotrebné
Odľahčovacia služba	☐	☐	☐	☐
Denné centrum (klub dôchodcov)	☐	☐	☐	☐
Jedáleň (pre dôchodcov aj počas víkendov a sviatkov)	☐	☐	☐	☐
Práčovňa	☐	☐	☐	☐
Stredisko osobnej hygieny	☐	☐	☐	☐
7. Aká forma poskytovania sociálnej služby by Vám najviac vyhovovala?	☐ Ambulantná (za sociálnou službou prijímateľ dochádza) ☐ Terénna (sociálna služba sa poskytuje v prirodzenom rodinnom prostredí prijímateľa – doma) ☐ Pobytová (súčasťou sociálnej služby je ubytovanie, sociálna služba sa poskytuje ako celoročná, príp. týždenná)			
8. Ktorým z nasledujúcich skupín obyvateľstva by podľa Vás mala byť venovaná väčšia pozornosť? (označte max. 3 skupiny)	☐ Rodiny s malými deťmi ☐ Rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím ☐ Deti a mládež ☐ Deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia ☐ Seniori ☐ Osoby so zdravotným postihnutím ☐ Ľudia bez domova ☐ Osoby v marginalizovanej komunite ☐ Iné			
9. Máte dostatočné informácie o poskytovaní sociálnych služieb?	☐ Áno ☐ Nie			
10. Ak ste v predchádzajúcej otázke odpovedali "áno", odkiaľ máte informácie o poskytovaných službách?	☐ Od človeka, ktorý má podobné problémy ☐ Od človeka, ktorý sociálnu službu využíva ☐ Od organizácií, ktoré sociálnu službu poskytujú ☐ Od rodiny, priateľov, známych ☐ Z internetu ☐ Pracovníkov sociálneho odd. MsÚ v Trebišove ☐ Iné			
11. Vaše postrehy a návrhy k sociálnym službám a zariadeniam poskytujúcim tieto služby				
12. Máte záujem spolupracovať pri tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trebišov?	☐ Áno ☐ Nie			

Charakteristika jednotlivých sociálních služeb (uvedených v otázce č. 6)

Nočleháreně

je určena pro osoby, které nemají zabezpečené nevyhnutné podmínky na uspokojování základních životních potřeb, které nemají zabezpečené ubytování nebo nemohou užívat doterajší bydlení. Poskytuje se ubytování poskytnutím přístřeší na účel přenocování a sociální poradenství.

Útulok

je určený pro osoby, které nemají zabezpečené nevyhnutné podmínky na uspokojování základních životních potřeb a nemají zabezpečené ubytování nebo nemohou užívat doterajší bydlení. Poskytuje se ubytování na určitý čas, sociální poradenství a nevyhnutné ošacení a obuv.

Nízkoprahové denné centrum

poskytuje sociální služby počas dne osobě, která nemá zabezpečené nevyhnutné podmínky základních životních potřeb a nemá zabezpečené ubytování. Využívá se princip „nízkoprahovosti“ ako napr. voľný vstup a pobyt v zariadení, prípustná pasivita klienta, pravidelná dochádzka nie je podmienkou, zaručená anonymita a i. .

Domov pre osamelých rodičov – núdzové bývanie

poskytuje bývanie a poradenstvo osamelému rodičovi s maloletým, ktorých život alebo zdravie sú ohrozené alebo je ohrozená výchova maloletého.

Asistenčné služby pre rodinu a deti /príležitostná pomoc a služba/

priama pomoc rodine v mimoriadnych situáciách /napr. pri ochorení alebo pobyte rodiča v nemocnici, odľahčovacie služby pre viacdenné rodiny, rodiny s postihnutým členom a pod./ pomoc pri starostlivosti o deti, učenie sa s deťmi, pomoc pri domácich prácach a i. .

Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti

v ňom sa poskytuje sociálna služba maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič alebo iná osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama. Poskytuje sa sociálne poradenstvo, pranie, ubytovanie na určitý čas, záujmové činnosti a i. .

Nízkoprahové zariadenie pre deti a rodinu

poskytuje sociálne služby počas dne osobe alebo rodine, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje postoje, životné návyky a spôsob života.

Denný stacionár pre seniorov

zariadenie, v ktorom sa osobe odkázanej na pomoc poskytuje opatrovateľská služba, stravovanie, záujmová činnosť bez ubytovania.

Zariadenie pre seniorov (bývalé Domovy dôchodcov)

v zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa príslušného stupňa odkázanosti alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby potrebuje z iných vážnych dôvodov

Domov sociálnych služieb

je sociálna služba poskytovaná osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, podľa stupňa odkázanosti. Poskytované služby: ubytovanie, stravovanie, upratovanie, sociálne poradenstvo, ošetrovateľská starostlivosť a i.

Zariadenie opatrovateľskej služby

zariadenie určené pre dočasný pobyt občana, ktorému nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu v domácnosti.

Terénna opatrovateľská služba (opatrovateľská služba v domácnosti)

vykonáva ju profesionálna opatrovateľka, poskytuje sa osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, udržiavania domácnosti a sociálnych aktivitách.

Prepravná služba s doprovodom

poskytuje sa osobe s obmedzenou pohyblivosťou (s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom) odkázanej na individuálnu prepravu.

Sprievodcovská služba a predčítateľská služba

poskytuje sa fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím.

Sprostredkovanie tlmočnickej služby

poskytuje sa fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnicka služba pri vykonávaní administratívnych úkonov.

Sprostredkovanie osobnej asistencie

poskytuje sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

Požičiavanie pomôcok

poskytuje sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázanej na pomôcku.

Monitoring seniorov

a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.

Odlahčovacia služba

poskytuje sa (neprofesionálnemu) opatrovateľovi, ktorý má nárok na 30 dní „dovolenky“. Vtedy treba opatrovanému zabezpečiť primeranú starostlivosť. Poskytuje sa buď v domácnosti alebo v zariadení opatrovateľskej služby, v zariadení pre seniorov, alebo v domove sociálnych služieb.

Denné centrum (klub dôchodcov)

slúži na udržiavanie spoločenských kontaktov a záujmové činnosti rôznych skupín obyvateľov.

Jedáleň (pre dôchodcov aj počas víkendov a sviatkov)

poskytuje stravovanie osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb alebo dovŕši dôchodkový vek.

Práčovňa

v práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

Stredisko osobnej hygieny

zariadenie pre zabezpečenie osobnej hygieny pre občana, ktorý nemá k dispozícii sociálne zariadenie (WC, sprcha) alebo je z dôvodu sociálneho vylúčenia bez prístrešia.

Dôvodová správa

Mesto Trebišov v zmysle § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vypracúva komunitný plán sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb bol vypracovaný v spolupráci s poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb v meste, na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, s ohľadom na miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v meste.

Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje analýzu sociologických a demografických údajov. Dôležitou časťou komunitného plánu sociálnych služieb je analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb, swot analýza a samozrejme ciele a priority rozvoja sociálnych služieb. Návrh komunitného plánu sociálnych služieb bol predložený na verejné pripomienkovanie do denných centier a na mestskej internetovej stránke.

Na základe uvedeného Vám predkladáme návrh Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Trebišov 2016 – 2018. Sú v ňom vytýčené ciele, ktorých realizáciou sa vo veľkej miere naplnia potreby cieľových skupín v rámci prioritných oblastí rozvoja sociálnych služieb.

V Trebišove 7.12.2015

Spracovala: Mgr. Henrieta Demjanová, vedúca oddelenia sociálnych vecí